

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

Марценюк Лариса Володимирівна

УДК 338.48:656.2(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПАСАЖИРСЬКИХ КОМПАНІЙ ШЛЯХОМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТУРИЗМУ

Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

051 – Економіка

Подається на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Л. В. Марценюк

Науковий консультант: Бараш Юрій Савелійович, доктор економічних наук,
професор

Дніпро – 2018

АНОТАЦІЯ

Марценюк Л. В. Інноваційний розвиток пасажирських компаній шляхом організації залізничного туризму. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); (051 – Економіка). – Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна Міністерства освіти і науки України, Дніпро, 2018. – Український державний університет залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, Харків, 2018.

Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретико-методологічних постулатів інноваційного розвитку пасажирських компаній шляхом організації залізничного туризму в сучасних умовах господарювання, що формуються під постійним впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.

Розроблено концепцію інноваційного розвитку пасажирської компанії, яка формує змістовне представлення її властивостей, функцій та принципів, складається з трьох взаємопов'язаних блоків і дає можливість приймати максимально ефективні управлінські рішення, спрямовані на підвищення привабливості компанії для всіх стейкхолдерів.

Сформовано механізм інноваційного розвитку пасажирських компаній, сутність якого полягає в системному поєднанні процесів управління об'єктами інноваційного розвитку. Запропонований механізм формує цілі, принципи та засоби управління, що дозволяє розробити стратегічно орієнтовані напрями розвитку пасажирських компаній та реалізувати оптимальні сценарії їх функціонування.

Обґрунтовано науково-методичний підхід до оптимізації процесів інноваційного розвитку пасажирських компаній при організації залізничного туризму, який ґрунтується на використанні опису, пояснення, прогнозування

вибору між двома або більшою кількістю фрагментарних величин за допомогою емпіричного аналізу дискретного оптимального планування для визначення альтернативних ефективних маршрутів, що забезпечує максимум критерію чистої приведеної вартості при встановленій системі вимог до діяльності туристичних операторів, який дозволяє визначити всі фактори, що впливають на індивідуальне рішення вибору їх детермінантів та залежать від часткових припущень та специфікацій для обліку неспостережених факторів.

Розроблено систему організаційно-функціонального забезпечення інноваційного розвитку, яка ґрунтується на побудові структури та верифікації властивостей системи забезпечення інноваційного розвитку пасажирської компанії, на науково обґрунтованих системоутворюючих принципах, що дозволяє систематизувати певні види організаційно-функціонального забезпечення інноваційного розвитку та сприяє своєчасній розробці та впровадженню комплексу корегуючих заходів інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Удосконалено понятійно-категоріальний апарат теорії інноваційного розвитку на основі синтезу процесного та стейкхолдерського підходів з використанням понятійного апарату теорії систем, що дозволить обирати пріоритетні напрямки інноваційного розвитку пасажирських залізничних компаній: *дефініція «інноваційний розвиток пасажирської залізничної компанії»*, яку, на відміну від існуючих, запропоновано визначати як цілеспрямований систематичний процес позитивних змін якісного стану всіх її підсистем через впровадження інновацій в діяльність пасажирської компанії з метою досягнення як цілей інноваційної діяльності, так і стратегічних цілей компанії та покращення її привабливості для всіх стейкхолдерів; *дефініцію «система забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії»*, яку, на відміну від існуючих, визначено як функціональна сукупність економічних процесів, взаємсприяючих досягненню мети, які генеруються підсистемами, що містять матеріальні та нематеріальні компоненти.

Запропоновано методика визначення взаємозалежності інноваційного розвитку пасажирських компаній від перспективної кількості потенційних споживачів послуг залізничного туризму, яка, на відміну від існуючих, базується на масиві статистичних даних ретроспективного аналізу діяльності пасажирських компаній, що враховують не тільки попит на туристичні перевезення залізничним транспортом, а й наявність залізничної інфраструктури до туристичних об'єктів, що дозволить активізувати інноваційний розвиток пасажирської компанії залежно від виконаного прогнозу розвитку залізничного туризму в певному регіоні.

Розроблено науково-практичний підхід щодо організації залізничного туризму, виходячи з методик визначення загального часу одноденних, дводенних та багатоденних туристичних подорожей вузькими коліями, що дозволить пасажирській компанії заздалегідь планувати різні види туристичних подорожей вузькоколійною залізницею, мінімізувати витрати на організацію та підвищити рівень її інноваційного розвитку.

Визначено стратегію інноваційного розвитку пасажирських компаній, яка, на відміну від існуючих, базується на комплексі впорядкованих регулюючих аналітичних і управлінських заходів, спрямованих на формування декомпенсаційних регуляторів зменшення або усунення наслідків негативного впливу дестабілізуючих факторів зовнішнього оточення та внутрішнього середовища діяльності пасажирських компаній, що дозволить адаптувати сучасні інноваційні розробки туристичної галузі для розвитку залізничного туризму і отримати соціально-економічний ефект від реалізації певних заходів інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Запропоновано теоретично-методологічні основи інноваційного розвитку компаній, які, на відміну від існуючих, базуються на селективно відібраних наукових знаннях, методах і прийомах та спрямовані на формування системно-логічних результатів, що забезпечить активізацію інноваційного розвитку пасажирських компаній залізничного транспорту.

Уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження шляхом доповнення та встановлення логічних зв'язків між базовими категоріями та поняттями на основі морфологічно-декомпозиційного аналізу. Зокрема, уточнено сутність таких понять: *«сфера залізничного туризму»* як сукупності соціально-економічних відносин, пов'язаних із переміщенням туристів з індивідуальною або суспільно необхідною метою для надання їм у спеціальних пасажирських вагонах необхідного сервісу під час поїздки широкими та вузькими коліям України, яке, на відміну від існуючих, враховує можливість надання повного спектру туристичних послуг під час подорожі; *«залізничний туризм»* як виду економічної діяльності, який пов'язаний з наданням комплексу туристичних послуг з перевезення туристів у сучасних поїздах зі спеціалізованими вагонами на визначений термін поїздки широкою та вузькою колією в поєднанні з іншими послугами, які надаються юридичними та фізичними особами, що займаються туристичним обслуговуванням. Запропоноване поняття відрізняється від існуючих зняттям часових обмежень тривалості подорожі та врахуванням туристичних послуг, що надаються пасажирам як у поїзді, так і поза ним.

Доведено доцільність застосування науково-методичного підходу до визначення економічної ефективності залізничного туризму для забезпечення інноваційного розвитку пасажирських компаній, який, на відміну від існуючих, базується на використанні систематичного процесу діагностики рівня позитивних змін якісного стану підсистем з урахуванням інноваційної складової діяльності пасажирської компанії з метою покращення її привабливості для всіх стейкхолдерів, що дозволить підвищити ефективність її функціонування в умовах розвитку ринку інноваційних технологій.

Доопрацьовано методичний підхід щодо управління маркетинговою діяльністю пасажирських компаній, який, на відміну від відомих, орієнтований на досягнення цілей їх інноваційного розвитку шляхом організації залізничного туризму, спрямований на максимізацію економічного та соціального ефекту шляхом посилення ресурсної

спроможності та дозволяє визначити обсяги туристичних перевезень залізничним транспортом і класифікувати види туристичних подорожей.

Наведено науково-практичний підхід до розробки оптимальних прогнозних сценаріїв інноваційного розвитку пасажирських компаній в напрямку залізничного туризму, який, на відміну від існуючих, базується на використанні сучасних методів економіко-математичного моделювання та наукового інструментарію оцінки впливу екзогенних та ендогенних факторів на діяльність туристичних операторів та агентів з урахуванням умов ризиків та кооперації, формалізованих у вигляді дискретної двоетапної моделі оптимізації, яка забезпечує вибір набору найбільш рентабельних маршрутів.

Приведені рекомендації щодо можливих шляхів інноваційного розвитку пасажирських компаній з урахуванням розробленої концепції ІРПЗК з метою досягнення як цілей інноваційної діяльності, так і стратегічних цілей компаній, що спрямовані на підвищення привабливості компаній для стейкхолдерів і дозволять сформулювати нові напрями розвитку та підвищення конкурентоспроможності пасажирських компаній залізничного транспорту.

Запропоновано організаційні моделі управління залізничним туризмом, які базуються на різних принципах їх належності до секторів ПАТ «Укрзалізниця»: монопольного, що передбачає виконання тільки залізничних трансферних перевезень; конкурентного, що передбачає додатково ночівлю, харчування та обслуговування гідом у поїзді, а також надання інших туристичних послуг самостійно або за договорами аутсорсингу з іншими організаціями, що дозволить підвищити рівень інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Крім того, запропоновано заходи підвищення економічної ефективності залізничного туризму з використанням вузьких колій, які базуються на зниженні умовно-змінних витрат на організацію залізничного туризму, збільшенні сукупного доходу від перевезення туристів та наданні туристичних послуг за рахунок організації нових туристичних маршрутів, що

дозволить суттєво підвищити рентабельність перевезень та знизити термін окупності інвестицій на розвиток залізничного туризму.

Ключові слова: інновації, розвиток, інноваційний розвиток, пасажирські компанії, залізничний туризм, управління, методологія, стратегія, концептуальні основи, інноваційність, прогнозування.

SUMMARY

Martseniuk L.V. Innovative development of passenger companies through the organization of railway tourism. – Qualifying scientific work on the rights of manuscripts.

Dissertation for the degree of Doctor of Economics, specialty 08.00.04 Economics and management of enterprises (by the types of economic activity); (051 – Economics). – Dnipropetrovsk National university of railway transport named after academician V. Lazarian the Ministry of Education and Science of Ukraine, Dnipro, 2018. – Ukrainian State University of Railway Transport the Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2018.

The thesis is devoted to the substantiation of theoretical and methodological postulates of innovative development of passenger companies through the organization of railway tourism in modern economic conditions, which are formed under constant influence of internal and external factors.

The concept of innovative development of a passenger company was developed. It allows to establish the regularities of innovative management processes under conditions of dynamically changing exogenous and endogenous environment. The mechanism of innovative development of passenger companies was created. The essence of it is the systematic combination of socio-economic, motivational, organizational, legal and other processes of management.

The scientific and methodical approach to optimization of the processes of innovative development of passenger companies was developed. It is based on the use of description, explanation, forecasting of the choice between two or more

fragmentary values using the empirical analysis of discrete optimal planning for the determination of alternative efficient routes. This provides the maximum of the criterion of net present value with established requirement system for the activities of tour operators, which significantly influences innovation as a creative factor for the development of passenger companies.

The author forms the theoretical and methodological foundations of innovative development of the companies, which are based on selectively chosen theories of representatives of economic schools on specific methods and techniques of scientific and empirical knowledge that form the necessary component of innovation activity.

It was proposed the method of the interdependence determination of innovative development of passenger companies from the perspective of the number of potential consumers of railway tourism services. The methodology is based on the statistical data array of the retrospective analysis of the passenger companies' activity and the formation of the system parameterization of potential investment projects of railway tourism development, which take into account not only the demand for railway tourist transportations, but also the availability of railway infrastructure in the places of tourist attraction.

The system of organizational and functional provision of innovative development was formed. This allows systematizing the certain types of organizational and functional support for innovative development (mixed system, multilevel one, dynamic, heterogeneous, special purposed, managed one, the system with mixed variables, "white box", the system with combined management, organizational system, large complex system, stochastic one, open system) and promotes timely development and implementation of the complex of corrective measures of innovative development in passenger companies.

A scientific and practical approach to determine the optimal management structures of tourism transportations was formed. It is based on alternative financing mechanisms, which allows determining the rationality of their destination, use area, time and territorial parameters of the journey, qualitative

characteristics, pricing policy, and the principles of their optimal use in different conditions of realization (rest) taking into account the provision of a full range of tourist services, transfers, and sightseeing tours.

The author proposes the following scientific definitions: «innovative development of a passenger railway company», «a system for ensuring the innovative development of a passenger railway company». In particular, the definition of the concepts «innovative development of the passenger railway company» and «the system of providing innovative development of the passenger railway company» from the standpoint of economy and management are substantiated, namely: the definition of «innovative development of the passenger rail company» is a purposeful systematic process of positive changes in the quality of all its subsystems (production, marketing, financial, managerial, etc.) through the introduction of innovations (both developed by both the enterprise and external by them) in the activity of a passenger company in order to achieve both the goals of innovation activity and strategic goals of the company and improve its attractiveness for all stakeholders (passengers, companies, personnel, investors, state) and the definition of drawer the system for providing innovative development of the passenger rail company» which is formulated on the basis of the synthesis of process and stacking approaches using the conceptual apparatus of the theory of systems. This is a functional set of economic processes that are mutually supportive of achieving the goal (activating the innovative development of a passenger company and, in general, increasing its competitiveness and attractiveness for all stakeholders) that are generated by subsystems that contain tangible and intangible components.

Improved terminology, namely:

– «sphere of railway tourism» – a set of socio-economic relations associated with the movement of tourists with an individual or socially necessary purpose to provide them with special passenger wagons the necessary service during a trip to the wide and narrow circles of Ukraine, which, unlike existing, takes into account the full range of tourist accommodation services in hotels, catering in cafes and

restaurants, excursions and other types of transfer;

– «railway tourism» is a type of economic activity connected with the provision of a complex of tourist services for the transportation of tourists in modern trains with specialized cars (hotels, restaurants, buffets, salons, etc.) for a certain period of travel by a wide and narrow track in combined with other services provided by legal entities and individuals engaged in tourist services. The proposed concept differs from the existing removal of time limits for the duration of travel and taking into account the tourist services provided to passengers both on and off the train.

The strategy of innovative development of passenger companies was developed. It is based on a complex of organized regulatory analytical and managerial measures aimed at forming decomensating regulators for reducing or eliminating the consequences of the negative influence of destabilizing factors of the external and internal environment of the passenger companies' activity.

By completing and establishing logical connections between the basic categories and concepts the conceptual-categorical apparatus of the research was formed. The essence of it, unlike the existing ones, lies in establishing the integral characteristic of the influence of innovative development as the base-defining platform of the performed research on the strategic and empirical orientation of enterprises using the heterogeneous ideas and methods structured in multilevel hierarchical interconnection systems. The complex result of it is the prospects, conclusiveness, and conceptuality of the scientific research.

The scientific and methodological approach to determining the economic efficiency of railway tourism in the context of providing innovative development of passenger companies is improved, which allows increasing their efficiency under conditions of activation and dynamic development of the innovative technologies market.

A system of methods for organizing the innovative development of passenger railway companies has been developed. It contains scientific, theoretical and practical substantiation of key instruments for studying the nature of changes in the

performance indicator of innovative development of passenger companies, depending on the influence of the railway tourism organization. The application of these instruments allows timely production and correction of the actions of managers. It is the basis for forming the theoretical and methodological foundations of innovative development of passenger companies.

The scientific and practical approach to planning and forecasting the level of innovative development of passenger companies was developed. It is based on the use of the modern methods of economic-mathematical modeling and scientific tools for evaluating the influence of exogenous and endogenous imperatives on the activity of tour operators and agents, taking into account the conditions of risks and cooperation formalized in the form of discrete two-stage optimization model that provides the choice of a set of the most profitable railway tourism routes in Ukraine.

Key words: innovation, development, innovative development, passenger companies, railway tourism, management, methodology, strategy, conceptual foundations, innovativeness, forecasting.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії:

1. Марценюк Л. В. Теоретичні та практичні аспекти управління ефективністю залізничного туризму : монографія / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Дніпро, 2016. – 242 с.

2. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як складова сталого розвитку // Місцевий розвиток за участі громади. Том 4: Регіональні аспекти та сталий розвиток міст : колективна монографія / за заг. ред. канд. політ. наук Г. І. Мелеганч, д-ра екон. наук Ю. М. Петрушенко. – Київ : ВАІТЕ, 2016. – С. 237–260. (*Особистий внесок автора: розглянуто питання сталого розвитку залізничного транспорту*).

3. Марценюк Л. В. Організація залізничного туризму в Україні : монографія / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Дніпро, 2017. – 351 с.

Статті, що входять до переліку наукових фахових видань та включені до міжнародних наукометричних баз:

4. Марценюк Л. В. Огляд досвіду реформування провідних залізниць світу // Вісник Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – 2013. – Вип. 1 (43). – С. 63–81.

5. Марценюк Л. В. Основні засади розвитку транспортного туризму в Україні // Наука та прогрес транспорту. Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – 2013. – № 5 (47). – С. 24–32.

6. Марценюк Л. В. Напрямки розвитку внутрішнього туризму в Україні // Наука та прогрес транспорту. Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – 2014. – № 6 (54). – С. 41–52.

7. Марценюк Л. В. Створення «готелів на колесах» – шлях до зниження вартості туристичної подорожі // Вісник Житомир. держ. технолог. ун-ту. – 2015. – № 3 (73). – С. 74–77.

8. Марценюк Л. В. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні // Економічний вісн. Нац. гірн. ун-ту. – 2015. – № 3 (51). – С. 76–82.

9. Марценюк Л. В. Важливість розвитку залізничного туризму в Україні в сучасних соціально-економічних умовах // Проблеми економіки транспорту. Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – 2015. – № 9. – С.84–90.

10. Марценюк Л. В. Збереження історичної залізничної спадщини в контексті захисту національних інтересів України // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. – 2015. – № 9. – С. 28–32.

11. Марценюк Л. В. Підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту України за допомогою впровадження залізничного туризму // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. – 2015. – № 10. – С. 37–39.

12. Марценюк Л. В. Розробка класифікації туристичних подорожей з використанням різних видів транспорту // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. – 2016. – № 4. – С. 21–27.

13. Марценюк Л. В. Маркетингові дослідження щодо визначення обсягів туристичних перевезень залізничним транспортом // Економіка та держава. – 2016. – № 12. – С. 39–46.

14. Марценюк Л. В. Розрахунок витрат та прибутку на утримання та обслуговування вузькоколійної туристичної лінії // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 11. – С. 41–49.

15. Марценюк Л. В. Визначення оптимальних організаційних структур управління туристичними перевезеннями // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. – 2016. – № 1. – С. 22–26.

16. Марценюк Л. В. Концептуальний підхід до управління економічною ефективністю залізничних туристичних перевезень // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13. – С. 35–48.

17. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Принципи визначення витрат на туристичні перевезення по вузьким коліям // Інвестиції: практика та досвід. –

2016. – № 9. – С. 13–22. (*Особистий внесок автора: розроблено принципи визначення залізничних тарифів на перевезення туристів та пасажирів вузькими коліями; запропонована удосконалена структура витрат та послуг регіональної філії «Львівська залізниця», туристичної компанії та інших учасників туристичного бізнесу*).

18. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як складник сталого розвитку // Вісник Дніпропетр. нац. ун-ту. Сер.: Економіка. – 2016. – С. 3–16.

19. Марценюк Л. В. Організаційні моделі управління туристичним бізнесом // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. – 2016. – № 3. – С.23–27.

20. Марценюк Л. В. Методика проведення досліджень при вирішенні проблем розвитку туристичних компаній, що використовують залізничні перевезення // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 6. – С. 32–37.

21. Марценюк Л. В., Полішко Т. В. Приклади організації туристичних залізничних перевезень у різних країнах світу // Агросвіт. – 2016. – С. 31–42. (*Особистий внесок автора: надано порівняльну характеристику залізничних подорожей, організованих у різних країнах світу широкою залізничною колією*).

22. Марценюк Л. В. Класифікація туристичних подорожей по вузьким коліям // Вісник економіки трансп. і промисловості: зб. наук. ст. – 2016. – Вип. 2. – С. 247–262.

23. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Методи організації туристичних перевезень // Вісник економіки трансп. і промисловості : зб. наук. ст. – 2016. – Вип. 1. – С. 14–23. (*Особистий внесок автора: розроблено методи організації туристичних перевезень широкими та вузькими залізничним коліям, а також методичний підхід щодо визначення загального часу одноденних, дводенних та багатоденних туристичних подорожей*).

24. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Удосконалення понятійно-категоріального апарату теорії залізничного туризму // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми

економіки транспорту». – 2016. – № 12. – С. 49–66. (*Особистий внесок автора: розробка графіка зміни життєвого простору людини впродовж її життя, рисунок: Туризм як спосіб розширення життєвого простору людини, розробка інноваційної стратегії розвитку залізничного туризму в умовах сучасного ринку, визначення сфери залізничного туризму як економічної категорії, удосконалення понятійно-категоріального апарату сфери залізничного туризму*).

25. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Визначення економічної ефективності залізничних екскурсій // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». – 2016. – № 11. – С. 7–13. (*Особистий внесок автора: розроблено теоретико-методичний підхід до визначення економічної ефективності туристичних подорожей з використанням існуючих залізничних колій*).

26. Марценюк Л. В. Розробка методичного підходу для визначення структури туристичних поїздів // Технологический аудит и резервы производства. – 2016. – № 2 (28). – С 4–9.

27. Марценюк Л. В. Визначення раціональної моделі управління залізничною туристичною компанією «Вузькоколіїні залізниці» // Технологический аудит и резервы производства. – 2016. – № 3 (29). – С. 4–10.

28. Марценюк Л. В. Розробка принципів визначення кількості перевезених пасажирів по залізничним вузьким коліям та доходів від цих перевезень // Технологический аудит и резервы производства. – 2016. – № 4 (30). – С. 10–17.

29. Пшінько О. М., Бараш Ю. С., Скалозуб В. В., Марценюк Л. В. Економіко-математична модель формування сфери залізничного туризму в Україні // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». – 2017. – № 13. – С. 83–96. (*Особистий внесок автора: розробка моделі, що дає можливість визначити оптимальний за критерієм максимальної рентабельності туристичний маршрут (групу маршрутів) на заданому полігоні вузькоколіїної залізниці*).

30. Марценюк Л. В. Науково-методичний підхід до формування механізму забезпечення ефективної діяльності підприємств, що займаються залізничним туризмом // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 1. – С. 76–87.

31. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Інноваційний розвиток пасажирських компаній за рахунок обслуговування туристичних перевезень. // Електронне видання «Ефективна економіка». – 2017. – № 12. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5928> (*Особистий внесок автора: розробка технологічного процесу організації залізничного туризму, формули визначення прибутку та аналіз маркетингових досліджень попиту на залізничні екскурсії*).

32. Бараш Ю. С., Скалозуб В. В., Марценюк Л. В. Багатоетапна інвестиційна модель розвитку залізничного туризму на Закарпатті // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 14. – С. 5–13. (*Особистий внесок автора: розробка моделі дискретного математичного програмування для визначення оптимального за критерієм чистої приведеної вартості залізничний туристичного маршруту (або групу маршрутів) на заданому полігоні вузькоколійної залізниці*).

33. Марценюк Л. В. Інноваційний розвиток пасажирської залізничної компанії: понятійний аспект // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». – 2017. – № 14. – С. 36–51.

34. Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Туризм як засіб розширення життєвого простору людини // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2017. – № 11. – С. 63–70. (*Особистий внесок автора: огляд літературних джерел стосовно терміну «життєвий простір», визначення сфери залізничного туризму*).

35. Бараш Ю. С., Гненний О. М., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Comparison of tourist traffic by railway and automobile transport and methodical approach to determining the costs of such transportations // Технологический

аудит и резервы производства. – 2017. – № 1/4(33). – С. 29–35. (*Особистий внесок автора: порівняння залізничного та автомобільного туризму, визначення факторів, що впливають на переваги або недоліки залізничного та автомобільного туризму; визначення вартості туристичної путівки при використанні залізничного або автомобільного транспорту*).

36. Бобиль В. В., Божок Н. О., Гненний О. М., Марценюк Л. В. Definition of principles of tourist traffic organization on narrow-gauge railways // Технологический аудит и резервы производства. – 2017. – № 2/5(34). – С. 22–30. (*Особистий внесок автора: розробка класифікації вузькоколіїних трансферів та туристичних подорожей; визначення принципів та ключових факторів, які впливають на розвиток туристичних перевезень вузькими коліями; визначено прогностичні показники туристичного потоку в Закарпатському регіоні та очікуваний річний дохід від туристичних перевезень*).

37. Марценюк Л. В. Система забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії: сутність, властивості та принципи функціонування, концептуальна модель // Електронне видання «Ефективна економіка». – 2018. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6133>

Тези доповідей і матеріали науково-практичних конференцій:

38. Марценюк Л. В. Збалансованість як засіб досягнення сталого розвитку // Економіка в умовах сталого розвитку: контекст підприємств, регіонів, країн, м. Дніпропетровськ, 20 листопада 2013 року. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 19–21.

39. Марценюк Л. В. Шляхи розвитку туризму в Україні. Ринкова економіка: тенденції і закономірності: матеріали міжнар. науково-практ. конф., м. Алчевськ, 30 жовт. 2013 р. / ред. кол. : І. А. Фесенко [та ін.]. – Дніпропетровськ : Нац. гірнич. ун-т, 2013. – С. 91–93.

40. Марценюк Л. В. Напрями розвитку екотуризму // Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства : матеріали Міжнародної науково-практ. Інтернет-конф., 6–7 березня 2014 р., м. Тернопіль / Регіон. центр наук. забезпечення АПВ в Терноп. обл., Терноп. держ. с.-г. дослідна станція, Ін-т кормів та сільського госп-ва Поділля НААН України, Терноп. нац. економ. ун-т; редкол. М. І. Бахмат, В. А. Вергунов, І. І. Водяник; відп. за вип. А. П. Сава. – Тернопіль : Крок, 2014. – С. 217–219.

41. Марценюк Л. В. Щодо розвитку в'їзного туризму в Україні // Зб. тез XIII Міжнародної наук. конф. «Проблеми економіки транспорту», Дніпропетровськ, 23–24 квіт. 2015 р. – Дніпропетровськ : ДНУЗТ, 2015. – С. 48.

42. Марценюк Л. В. Збереження історичної залізничної спадщини в контексті захисту національних інтересів України // Економіка, управління, фінанси: теорія і практика. Матеріали III Міжнародної науково-практ. конф., м. Вінниця, 9–10 жовт. 2015 року. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 18–21.

43. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Класифікація туристичних подорожей по вузьких коліях // Матеріали V Міжнародної науково-практ. конф. «Маркетинг і логістика в системі менеджменту пасажирських перевезень на залізничному транспорті», 29.09.–02.10.2015 року, м. Кам'янець-Подільський. – Київ, 2015. – С. 8–11. (*Особистий внесок автора: розроблено удосконалену класифікацію туристичних подорожей вузькоколійними залізницями*).

44. Марценюк Л. В. Щодо перспективи розвитку туризму в Україні // Економічний розвиток: теорія, методологія, управління: матеріали III Міжнародної науково-практ. конф. – Будапешт–Прага–Київ, 2015. – С. 292–295.

45. Марценюк Л. В. Розробка методичного підходу для економічного обґрунтування протяжності туристичних подорожей по вузьким коліям // Наукові розробки, передові технології, інновації [зб. наук. пр. та тез наукових

доп. за матеріалами III Міжнародної науково-практ. конф.], Прага–Будапешт–Київ, – Київ : НДІСР, 2016. – 200 с. – С. 218–221.

46. Марценюк Л. В. Удосконалена класифікація усіх видів транспортного туризму // Зб. матеріалів I Міжнародної науково-практ. конф. «Сучасні тенденції розвитку світового і вітчизняного туризму». – Біла Церква : Видавець Пшонківський О. В., 2016. – С. 28–31.

47. Марценюк Л. В. Визначення оптимальної моделі управління залізничної компанії для організації туристичних перевезень по вузьким коліям // Інновації та трансфер технологій : матеріали VII науково-практ. конф., 25–27 трав. 2016 р., м. Дніпропетровськ / ред. кол. : В. Я. Швець [та ін.]; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Дніпропетровськ : НГУ, 2016. – С. 99–101.

48. Марценюк Л. В. Побудова організаційних моделей управління туристичним бізнесом // Новий погляд на розвиток економіки країни // Матеріали I Міжнародної науково-практ. конф., м. Львів, 25–26 березня 2016 р. – Львів, 2016. – С. 39–41.

49. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Визначення перспективної кількості туристів, що будуть користуватися послугами залізничних туристичних компаній // II Міжнародна міждисциплінарна науково-практ. конф. «Сучасне співробітництво і партнерство в суспільстві», 1 липня 2016 року, Варшава. *(Особистий внесок автора: розроблено методичний підхід до визначення перспективної кількості потенційних туристів, які мають можливість користуватися туристичними подорожжями з використанням спеціального рухомого складу, а також запропоновано науковий підхід до визначення перспективної кількості потенційних туристів в деяких районах України, що не мають існуючої або розвинутої туристичної інфраструктури).*

50. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Визначення витрат на організацію туристичних подорожей // IV Міжнародна науково-практ. конф. «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні», 11 травня

2016 року, м. Тернопіль. – Тернопіль, 2016. – С. 302–303. (*Особистий внесок автора: розроблено новий теоретико-методичний підхід до визначення економічної ефективності залізничних екскурсій, який максимально врахує враховує всі витрати*).

51. Порівняння між собою туристичних перевезень залізничним і автомобільним транспортом / Ю. С. Бараш, О. М. Гненний, Л. В. Марценюк, Т. Ю. Чаркіна // Тези доп. за матеріалами XII науково-практ. міжнародної конф. «Міжнародні транспортні коридори та корпоративна логістика», 2–4 черв. 2016 року, Харків. – Харків, 2016. – С. 36–39. (*Особистий внесок автора: розкриття особливостей та переваг залізничного транспорту*).

52. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Методика визначення доходів від вузькоколісного трансферу та туристичних перевезень // XI Международная научно-практ. конф. «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ–2016». – С. 35–37. (*Особистий внесок автора: розробка методики визначення доходів туристичної компанії від перевезення пасажирів і туристів рейкомобілями та спеціальними трансферними поїздами вузькими залізничними коліями*).

53. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Складові вартості путівки на туристичні перевезення залізничними коліями // X Міжнародна наук. конф. «Географія, економіка і туризм: національний міжнародний досвід», 7–9 жовтня 2016 р., Львів. – С. 39–42. (*Особистий внесок автора: визначення структури витрат, що відносяться на вартість путівки*).

54. Марценюк Л. В. Теоретико-методичний підхід до визначення кількості туристів, які можуть користуватися послугами туристичних транспортних компаній // 3б. тез IX Міжнародної наук. конф. «Проблеми економіки транспорту», м. Дніпропетровськ, 21–22 квітня 2016 р. – Дніпропетровськ : ДНУЗТ, 2016. – С. 49–51.

55. Марценюк Л. В. Методи організації туристичних перевезень // Міжнародна науково-практ. конф. «Сучасні проблеми економіки та управління підприємствами України в умовах європейської інтеграції», 21–

22 квітня 2016 року, м. Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ, 2016. – С. 93–95.

56. Марценюк Л. В. Умови для організації залізничного туризму по вузьких коліях // Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 23–24 берез. 2017 р.: в 11 т. – Дніпро : Біла К. О., 2017. – С. 60–62.

57. Марценюк Л. В. Вивчення попиту на залізничний туризм // Матеріали міжнародної науково-практ. конф. «Соціалізація молоді у XXI сторіччі», – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – С. 124–129.

58. Марценюк Л. В. Варіанти організації туристичних трансферних перевезень по вузьких залізничних коліях // Зб. тез XV Міжнародної наук. конф. «Проблеми економіки транспорту», м. Дніпро, 20–21 квітня 2017 р. – Дніпро : ДНУЗТ, 2017. – С. 36.

59. Марценюк Л. В. Визначення оптимальної послідовності організації туристичних перевезень на існуючих або проектних залізничних коліях за допомогою економіко-математичної моделі // Національна економіка України в умовах європейської інтеграції: матеріали Всеукр. науково-практ. конф., Дніпро, 19–20 жовтня 2017 р. – Дніпро : НМетАУ, 2017. – 776 с. – С. 107–111.

60. Скалозуб В. В., Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Інвестиційна модель розвитку залізничного туризму на Закарпатті. Сучасні інформаційні та комунікаційні технології на транспорті, в промисловості і освіті : тези XI Міжнародної науково-практ. конф. (Дніпро, 13–14 грудня 2017 р.). – Дніпро : ДІТ, 2017. – 196 с. – С. 145. (*Особистий внесок автора: розробка моделі й алгоритмів оптимального планування туристичної діяльності*).

61. Марценюк Л. В. Розробка сценаріїв розвитку залізничного туризму по широким коліям // Тези доп. за матеріалами тринадцятої науково-практ. міжнародної конф. «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри і корпоративна логістика», 8–10 черв. 2017 року, Харків. – Харків, 2017. – С. 271–272.

62. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як джерело додаткових надходжень в національній економіці України // Тезиси докладов II Всеукраїнської конф. преподавателей, соискателей высшего образования и молодых ученых «Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі : зб. наук. пр. – Одеса : Купрієнко С. В., 2017 – 118 с. – С. 93–94.

Публікації в зарубіжних наукометричних виданнях:

63. Марценюк Л. В. Развитие железнодорожного туризма в Украине – объективная необходимость // Modern science – Modern Veda. – Прага, 2015. – № 6. – С. 57–62.

64. Марценюк Л. В. Анализ возможностей государственного сектора и частных инвесторов после недавнего акционирования украинских железных дорог // Modern science – Modern Veda. – Прага, 2016. – № 1. – С. 9–16.

65. Марценюк Л. В. Теоретико-методический подход к определению количества туристов, которые могут пользоваться услугами туристических транспортных компаний // Modern science – Modern Veda. – Прага, 2016. – № 2. – С. 31–38.

66. Марценюк Л. В. Методичний підхід щодо розрахунку тривалості проведення туристичних подорожей по вузьким коліям // Wspolpraca europejska. – Warshava, 2016. – № 3(10). – С. 59–71.

67. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Методологія проведення дослідження стосовно розробки стратегії залізничного туризму // The scientific heritage. – 2016. – № 7, р. 1. – С. 60–67. (*Особистий внесок автора: розробка структурно-логічної схеми визначення мети та цілей щодо стратегії розвитку залізничного туризму та структурно-логічної схеми вибору стратегії розвитку залізничного туризму, а також визначення головних економічних інтересів учасників туристичного бізнесу*).

ЗМІСТ

ВСТУП	27
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КОМПАНІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	43
1.1. Історично-філософський аспект формування теоретичного базису процесу інноваційного розвитку компаній в економічній думці	43
1.2. Концептуальні підходи та принципи формування інноваційного розвитку як економічного процесу	56
1.3. Організація залізничного туризму як напрямку забезпечення інноваційного розвитку залізничних компаній	76
Висновки до 1 розділу	130
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КОМПАНІЙ	133
2.1. Парадигма дослідження інноваційного розвитку компаній	133
2.2. Моделі та інструменти оцінки інноваційного розвитку компаній	147
2.3. Система методів організації інноваційного розвитку компаній	164
Висновки до 2 розділу	187
РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАСАЖИРСЬКИХ КОМПАНІЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ВЕКТОРАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ ЇХ РОЗВИТКУ	189
3.1. Трансформаційні процеси та оцінка рівня розвитку пасажирських залізничних компаній в Україні	189
3.2. Методика визначення взаємозалежності перспективної кількості потенційних туристів від інноваційного розвитку компанії залізничного туризму	199

3.3	Організаційно-функціональне забезпечення інноваційного розвитку компанії залізничного туризму	244
3.4.	Науково-практичний підхід щодо визначення оптимальних структур управління туристичними перевезеннями на основі альтернативних механізмів фінансування	253
	Висновки до 3 розділу	264
	РОЗДІЛ 4. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПАСАЖИРСЬКИХ КОМПАНІЙ	267
4.1.	Науково-методичний підхід до планування процесів інноваційного розвитку	267
4.2.	Визначення економічної ефективності залізничного туризму в контексті забезпечення інноваційного розвитку	282
4.3.	Методичний підхід щодо управління маркетинговою діяльністю пасажирських компаній	310
4.4.	Науково-практичний підхід щодо планування та прогнозування рівня інноваційного розвитку пасажирських компаній	322
	Висновки до 4 розділу	354
	РОЗДІЛ 5. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПАСАЖИРСЬКИХ КОМПАНІЙ	357
5.1.	Розробка концепції інноваційного розвитку пасажирських компаній на основі формування сфери залізничного туризму в Україні	357
5.2.	Механізми інноваційного розвитку	379
5.3.	Стратегія розвитку пасажирських компаній	414
	Висновки до 5 розділу	436
	ВИСНОВКИ	439
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	444

ДОДАТОК А Приклади організації туристичних маршрутів у різних країнах світу	490
ДОДАТОК Б Анонімне анкетування соціологічного опитування населення України щодо потенційного попиту на залізничний туризм	501
ДОДАТОК В Показники варіації для частоти поїздок 1 раз на рік	505
ДОДАТОК Г Найбільш привабливі маршрути для туристичних подорожей залізницею	522
ДОДАТОК Д Варіанти можливих маршрутів	533
ДОДАТОК Е Вартість витрат на одного туриста за різними маршрутами	535
ДОДАТОК Ж Вартість путівки за різними маршрутами	537
ДОДАТОК И Вагони, які можна включити до складу туристичних поїздів	539
ДОДАТОК К Приклади функціонування туристичних залізниць у світі (фотозвіт)	542
ДОДАТОК Л Основні техніко-економічні параметри залізниці	545
ДОДАТОК М Аналіз авторефератів дисертацій за тематикою дослідження	548
ДОДАТОК Н Список публікацій здобувача за темою дисертації	557
ДОДАТОК П Акти та довідки впровадження результатів дисертаційного дослідження	569

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сьогодні структурні перетворення в українській економіці мають великий вплив на діяльність залізничних компаній, суттєво змінюючи механізми управління процесами їхнього функціонування й об'єктивно спонукаючи ці компанії в умовах сучасного ринку до пошуку нових креативних інструментів інноваційного розвитку з метою забезпечення стратегічних конкурентних переваг. Стратегія розвитку залізничних компаній, крім будівництва нових залізничних ліній і модернізації інфраструктури, передбачає також розробку нових видів рухомого складу, підвищення якості перевізних послуг, їх ефективності й безпеки. Тому перед ПАТ «УЗ» постало важливе завдання – підвищення ефективності роботи пасажирського господарства за рахунок: збільшення обсягів перевезень, оптимізації руху пасажирських поїздів, збільшення кількості денних поїздів і організації залізничних туристичних подорожей, що дозволить знизити його збитковість.

Ефективне функціонування пасажирської компанії, виконання стратегічних та тактичних завдань можливе лише за умови активізації її інноваційного розвитку. Таким чином, актуалізується проблема розробки теоретико-методологічного підґрунтя та формування науково-практичних засад інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Актуальність впровадження залізничного туризму зумовлена завданнями, що поставлені в таких ключових документах, як: «Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року», «Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», «Стратегія розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки», а також Постанова Верховної Ради України від 13.07.2017 № 1460-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України».

Таким чином, в умовах глобалізаційних змін економіки, що впливають на інноваційний розвиток пасажирських компаній, необхідно продукувати креативні методи та форми їх розвитку, і одним із таких стратегічних економічно доцільних напрямків є організація залізничного туризму.

Проблеми інноваційної діяльності на залізничному транспорті досліджують вітчизняні та закордонні вчені, зокрема, В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. Г. Кірдіна, І. Л. Назаренко, Ю. М. Уткіна, Є. М. Сич, В. П. Ільчук, О. Г. Дейнека, О. М. Синікова, Т. І. Дем'яненко, Л. Л. Калініченко, Г. В. Озерська, Н. В. Якименко, М. В. Корінь, І. М. Аксьонов, Ю. С. Бараш, О. В. Бервено, Т. Ю. Чаркіна, О. О. Матусевич, О. М. Гудков, Ю. В. Єлагін, М. В. Макаренко, О. В. Пилипенко, О. В. Познякова, О. Р. Приймук, В. В. Прохорова, В. І. Творонович, Л. О. Українська, О. І. Зоріна, С. О. Крищенко та інші вчені. Але ці питання потребують більш системного та поглибленого вивчення.

Теоретико-методологічним базисом дисертаційного дослідження є наукові погляди, які відображені в працях К. Хаусхофера, К. Левіна, А. Томпсона, Дж. Стрикленда, Й. Шумпетера, В. П. Гудкової, О. М. Гненного, В. Л. Диканя, О. С. Єфремова.

Пошуку напрямків організаційного удосконалення залізничного туризму присвячували свої дослідження Є. І. Балака та Г. О. Сіваконева, А. О. Дергоусова, О. М. Гненний, Н. А. Ходжаєва, О. Г. Дейнека, В. М. Газков та ін. Значний внесок у дослідження проблем ефективності пасажирських перевезень в Україні та розробку шляхів їх вирішення зробили такі вчені, як І. М. Аксьонов, Ю. С. Бараш, В. П. Гудкова, В. Л. Дикань, Т. Ю. Чаркіна, О. П. Пінчук та інші. Дослідженням питань розвитку туризму займалися також такі науковці, як: М. І. Арутюнян, В. Г. Кифяк, Є. А. Котляров, М. П. Мальська, Р. Г. Коробйова, І. В. Новицька, С. Д. Бешелев та Ф. Г. Гурвіч, В. І. Зорін та В. А. Квартальнов, Н. В. Козубова, Н. І. Остап'юк, Є. В. Козловський, Т. Г. Сокол, Л. М. Шульгіна, А. В. Мокляк, О. О. Колесник, А. А. Нінопакун,

К. А. Ампават, Аканша Тяги, Раїб Лохан Дар, Джоті Шарма, Ані Лі, Джефрі Вол, Джексон Ковац, Мінг Мінг Су, І. М. Школа, В. І. Цибух та інші.

Незважаючи на велику кількість наукових праць, у теорії та практиці інноваційного розвитку пасажирських компаній питання організації розвитку залізничного туризму є недостатньо висвітленим і потребує подальшого вдосконалення. Поза увагою залишилися такі аспекти, як використання для залізничного туризму існуючих вузькоколіїх залізниць: їх реконструкція та побудова нових ділянок.

Усе вищевикладене зумовило вибір теми дисертаційного дослідження, визначило предмет, об'єкт, основну мету, спектр і зміст завдань дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до положень таких програмних документів: Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010-2019 рр., затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. №1390; Транспортної стратегії України на період до 2020 р., затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 р. №2174.

Тематика дисертаційної роботи відповідає пріоритетним напрямкам реалізації науково-дослідних програм національного та галузевого значення, які виконувалися Дніпропетровським національним університетом залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна на замовлення Міністерства освіти і науки України. Основні положення дисертаційної роботи було викладено у звіті до держбюджетної науково-дослідної роботи «Розвиток туристичних перевезень залізничним транспортом в Україні» (номер державної реєстрації 0115U002424, 2015-2016 рр.), у якій автор була відповідальним виконавцем. Зокрема, розроблено: методи організації туристичних перевезень залізничним транспортом та методичні підходи до оцінки економічної ефективності туристичних перевезень залізничним транспортом.

Мета та завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в розробці теоретико-методологічного підґрунтя та методичних підходів і практичних рекомендацій щодо інноваційного розвитку пасажирських компаній шляхом організації залізничного туризму в Україні.

Мета дисертаційного дослідження зумовила необхідність вирішення таких завдань:

- проаналізувати історично-філософський аспект формування теоретичного базису процесу інноваційного розвитку компаній в економічній думці та розглянути концептуальні підходи та принципи формування інноваційного розвитку як економічного процесу;

- теоретично і практично обґрунтувати організацію залізничного туризму як напряму забезпечення інноваційного розвитку залізничних компаній на основі аналізу залізничного туризму в Україні та у світі;

- розробити теоретико-методологічні основи інноваційного розвитку пасажирських компаній;

- розробити методiku визначення взаємозалежності перспективної кількості потенційних туристів від інноваційного розвитку компанії залізничного туризму;

- запропонувати організаційно-функціональне забезпечення інноваційного розвитку компанії залізничного туризму;

- розробити науково-практичний підхід до розробки оптимальних прогнозних сценаріїв інноваційного розвитку пасажирських компаній в напрямку залізничного туризму;

- запропонувати науково-методичний підхід до визначення економічної ефективності залізничного туризму для забезпечення інноваційного розвитку пасажирських компаній;

- розробити методичний підхід щодо управління маркетинговою діяльністю пасажирських компаній;

- запропонувати рекомендації щодо можливих шляхів інноваційного розвитку пасажирських компаній з урахуванням розробленої концепції ІРПЗК;

- розробити концепцію інноваційного розвитку пасажирських компаній з метою забезпечення ІРПЗК оптимальними результатами, спрямованими на підвищення привабливості компанії для стейкхолдерів;

- розробити механізм інноваційного розвитку пасажирських компаній;

- удосконалити стратегію інноваційного розвитку пасажирських компаній;

- розробити науково-методичний підхід до оптимізації процесів інноваційного розвитку пасажирських компаній при організації залізничного туризму;

- удосконалити понятійно-категоріальний апарат теорії інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії та залізничного туризму.

Об'єкт дослідження – процес інноваційного розвитку пасажирських компаній шляхом організації залізничного туризму в умовах динамічних змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних, методологічних та прикладних положень щодо інноваційного розвитку пасажирських компаній шляхом впровадження залізничного туризму в Україні.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою цього дисертаційного дослідження є положення економічної теорії, теорії управління, корпоративного управління. У роботі застосовано системний, діагностичний та оптимізаційний підходи, що заклало основи комплексного дослідження інноваційного розвитку пасажирських компаній шляхом організації залізничного туризму. Для досягнення поставленої мети та вирішення окреслених завдань в роботі використано сукупність *методів емпіричного та теоретичного дослідження; методи аналізу, синтезу та узагальнення*, що в діалектичному взаємозв'язку застосовуються на

емпіричному та теоретичному рівнях досліджень та дозволяють науково обґрунтувати теоретико-методологічні підходи до інноваційного розвитку ПАТ «УЗ»; *дефінітивний та морфологічний аналіз* – для удосконалення понятійного апарату та встановлення семантичної структури термінів «інноваційний розвиток пасажирської залізничної компанії», «система забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії», «сфера залізничного туризму», «залізничний туризм», «трансферні перевезення для залізничного туризму», «пасажирська залізнична компанія»; *системний аналіз* – для побудови концептуальної моделі системи забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії; *діалектичний та абстрактно-логічний методи* – для визначення еволюції теоретичних підходів та забезпечення логіки наукових досліджень стосовно компаній, що займаються залізничним туризмом; *метод синтезу та аналізу* – для формування теоретичних положень управління економічною ефективністю залізничного туризму; *метод оцінки факторів внутрішнього та зовнішнього середовища та методи прийняття рішень* – для вибору організаційної моделі побудови компаній, що займаються залізничним туризмом; *методи спостереження, деталізації, групування та узагальнення* – для визначення та систематизації основних факторів, що впливають на ефективність залізничного туризму; *методи спостереження та порівняння* – для визначення стану пасажирообороту та проблем розвитку туризму в Україні; *методи порівняння, спостереження та узагальнення* – для обґрунтування комплексу цілей управління діяльністю компанії, що буде займатися організацією туристичних залізничних перевезень; *методи оптимізації витрат* – для визначення тривалості туристичних подорожей, раціональної структури туристичних поїздів та розрахунку собівартості туристичних перевезень; *метод маркетингових досліджень та анонімного анкетування* – для визначення попиту населення України на залізничний туризм; *балансовий метод* – для визначення пропорції між доходами та витратами, ресурсами та їх використанням; *метод конкурентних переваг* –

для визначення конкурентних переваг залізничного туризму; *метод оцінки ефективності реальних інвестицій* – для визначення обсягів інвестицій у розвиток залізничного туризму; *організаційно-розпорядчий* – для побудови оптимальної моделі управління туристичними організаціями; *метод калькуляції* – для розрахунку собівартості залізничних перевезень та туристичних послуг; *економіко-математичного моделювання* – для побудови економіко-математичної моделі планування процесів діяльності туристичних операторів та агентів з урахуванням умов ризиків; *графічний метод* – для побудови схем, графіків та діаграм; *абстрактно-логічний* – для обґрунтування висновків, що забезпечують достовірність отриманих результатів дослідження. Зокрема, сукупність структурно-логічного методу, теоретичного узагальнення, аналізу й синтезу використано для формування викладу матеріалу та структури роботи. Такі методи, як абстрагування, аналізу, індукції та дедукції, є основою для визначення сутності принципів, функцій та управління діяльністю компанії, що буде займатися організацією туристичних залізничних перевезень.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативні акти України, що регулюють діяльність туристичних підприємств та залізничного транспорту, публікації провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, статистичні звіти місцевих органів влади, Державної служби статистики України, аналітичні матеріали ПАТ «УЗ», ресурси Інтернету.

Наукова новизна отриманих результатів. Найбільш важливі результати дослідження, що містять елементи наукової новизни, полягають у такому:

вперше:

розроблено концепцію інноваційного розвитку пасажирської компанії, яка формує змістовне представлення її властивостей, функцій та принципів, складається з трьох взаємопов'язаних блоків і дає можливість приймати максимально ефективні управлінські рішення, спрямовані на підвищення привабливості компанії для всіх стейкхолдерів;

розроблено механізм інноваційного розвитку пасажирських компаній, сутність якого полягає в системному поєднанні процесів управління об'єктами інноваційного розвитку. Запропонований механізм формує цілі, принципи та засоби управління, що дозволяє розробити стратегічно орієнтовані напрями розвитку пасажирських компаній та реалізувати оптимальні сценарії їх функціонування;

розроблено науково-методичний підхід до оптимізації процесів інноваційного розвитку пасажирських компаній при організації залізничного туризму, який ґрунтується на використанні опису, пояснення, прогнозування вибору між двома або більшою кількістю фрагментарних величин за допомогою емпіричного аналізу дискретного оптимального планування для визначення альтернативних ефективних маршрутів, що забезпечує максимум критерію чистої приведеної вартості при встановленій системі вимог до діяльності туристичних операторів, який дозволяє визначити всі фактори, що впливають на індивідуальне рішення вибору їх детермінантів та залежать від часткових припущень та специфікацій для обліку неспостережних факторів;

розроблено систему організаційно-функціонального забезпечення інноваційного розвитку, яка ґрунтується на побудові структури та верифікації властивостей системи забезпечення інноваційного розвитку пасажирської компанії, на науково обґрунтованих системоутворюючих принципах, що дозволяє систематизувати певні види організаційно-функціонального забезпечення інноваційного розвитку та сприяє своєчасній розробці та впровадженню комплексу корегуючих заходів інноваційного розвитку пасажирських компаній;

удосконалено:

понятійно-категоріальний апарат теорії інноваційного розвитку на основі синтезу процесного та стейкхолдерського підходів з використанням понятійного апарату теорії систем, що дозволить обирати пріоритетні напрями інноваційного розвитку пасажирських залізничних компаній: *дефініція «інноваційний розвиток пасажирської залізничної компанії»*, яку,

на відміну від існуючих, запропоновано визначати як цілеспрямований систематичний процес позитивних змін якісного стану всіх її підсистем через впровадження інновацій в діяльність пасажирської компанії з метою досягнення як цілей інноваційної діяльності, так і стратегічних цілей компанії та покращення її привабливості для всіх стейкхолдерів; *definiцію «система забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії»*, яку, на відміну від існуючих, визначено як функціональна сукупність економічних процесів, взаємосприяючих досягненню мети, які генеруються підсистемами, що містять матеріальні та нематеріальні компоненти;

методику визначення взаємозалежності інноваційного розвитку пасажирських компаній від перспективної кількості потенційних споживачів послуг залізничного туризму, яка, на відміну від існуючих, базується на масиві статистичних даних ретроспективного аналізу діяльності пасажирських компаній, що враховують не тільки попит на туристичні перевезення залізничним транспортом, а й наявність залізничної інфраструктури до туристичних об'єктів, що дозволить активізувати інноваційний розвиток пасажирської компанії залежно від виконаного прогнозу розвитку залізничного туризму в певному регіоні;

науково-практичний підхід щодо організації залізничного туризму, виходячи з методик визначення загального часу одноденних, дводенних та багатоденних туристичних подорожей вузькими коліями, що дозволить пасажирській компанії заздалегідь планувати різні види туристичних подорожей вузькоколійною залізницею, мінімізувати витрати на організацію та підвищити рівень її інноваційного розвитку;

стратегію інноваційного розвитку пасажирських компаній, яка, на відміну від існуючих, базується на комплексі впорядкованих регулюючих аналітичних і управлінських заходів, спрямованих на формування декомпенсаційних регуляторів зменшення або усунення наслідків негативного впливу дестабілізуючих факторів зовнішнього оточення та

внутрішнього середовища діяльності пасажирських компаній, що дозволить адаптувати сучасні інноваційні розробки туристичної галузі для розвитку залізничного туризму і отримати соціально-економічний ефект від реалізації певних заходів інноваційного розвитку пасажирських компаній;

теоретично-методологічні основи інноваційного розвитку компаній, які, на відміну від існуючих, базуються на селективно відібраних наукових знаннях, методах і прийомах та спрямовані на формування системно-логічних результатів, що забезпечить активізацію інноваційного розвитку пасажирських компаній залізничного транспорту;

отримали подальшого розвитку:

понятійно-категоріальний апарат дослідження шляхом доповнення та встановлення логічних зв'язків між базовими категоріями та поняттями на основі морфологічно-декомпозиційного аналізу. Зокрема, уточнено сутність таких понять: *«сфера залізничного туризму»* як сукупності соціально-економічних відносин, пов'язаних із переміщенням туристів з індивідуальною або суспільно необхідною метою для надання їм у спеціальних пасажирських вагонах необхідного сервісу під час поїздки широкими та вузькими коліям України, яке, на відміну від існуючих, враховує можливість надання повного спектру туристичних послуг під час подорожі; *«залізничний туризм»* як виду економічної діяльності, який пов'язаний з наданням комплексу туристичних послуг з перевезення туристів у сучасних поїздах зі спеціалізованими вагонами на визначений термін поїздки широкою та вузькою колією в поєднанні з іншими послугами, які надаються юридичними та фізичними особами, що займаються туристичним обслуговуванням. Запропоноване поняття відрізняється від існуючих зняттям часових обмежень тривалості подорожі та врахуванням туристичних послуг, що надаються пасажирам як у поїзді, так і поза ним;

науково-методичний підхід до визначення економічної ефективності залізничного туризму для забезпечення інноваційного розвитку пасажирських компаній, який, на відміну від існуючих, базується на

використанні систематичного процесу діагностики рівня позитивних змін якісного стану підсистем з урахуванням інноваційної складової діяльності пасажирської компанії з метою покращення її привабливості для всіх стейкхолдерів, що дозволить підвищити ефективність її функціонування в умовах динамічного розвитку ринку інноваційних технологій;

методичний підхід щодо управління маркетинговою діяльністю пасажирських компаній, який, на відміну від існуючих, орієнтований на досягнення цілей їх інноваційного розвитку шляхом організації залізничного туризму, спрямований на максимізацію економічного та соціального ефекту шляхом посилення ресурсної спроможності та дозволяє визначити обсяги туристичних перевезень залізничним транспортом і класифікувати види туристичних подорожей;

науково-практичний підхід до розробки оптимальних прогнозних сценаріїв інноваційного розвитку пасажирських компаній в напрямку залізничного туризму, який, на відміну від існуючих, базується на використанні сучасних методів економіко-математичного моделювання та наукового інструментарію оцінки впливу екзогенних та ендогенних факторів на діяльність туристичних операторів та агентів з урахуванням умов ризиків та кооперації, формалізованих у вигляді дискретної двоетапної моделі оптимізації, яка забезпечує вибір набору найбільш рентабельних маршрутів залізничного туризму в Україні;

рекомендації щодо можливих шляхів інноваційного розвитку пасажирських компаній з урахуванням розробленої концепції ІРПЗК з метою досягнення як цілей інноваційної діяльності, так і стратегічних цілей компаній, що спрямовані на підвищення привабливості компаній для стейкхолдерів і дозволять сформулювати нові напрями розвитку та підвищення конкурентоспроможності пасажирських компаній залізничного транспорту.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що використання концептуальних положень, науково-методичних і практичних рекомендацій, розроблених автором, сприятиме підвищенню рівня

інноваційного розвитку пасажирських компаній за рахунок використання залізничного туризму по широких та вузьких коліях в Україні. Для цього розроблено моделі інвестування розвитку залізничного туризму, які базуються на трьох сценаріях фінансування:

– організація Управління з туристичної діяльності у складі пасажирської компанії ПАТ «УЗ», фінансування діяльності якого виконується за кошти ПАТ «УЗ»;

– організація приватної туристичної компанії – спільного підприємства, фінансування діяльності якої виконується на паях з ПАТ «УЗ»;

– організація приватної туристичної компанії, фінансування діяльності якої виконується за приватні кошти та інвестиції органів місцевого самоврядування, що дозволить чітко розподіляти функції управління, ефективно вкладати власні інвестиції ПАТ «УЗ», впроваджувати державно-приватне партнерство, а на нових коліях передавати залізничний туризм у концесію.

Запропоновано організаційні моделі управління залізничним туризмом, які базуються на різних принципах їх належності до секторів ПАТ «Укрзалізниця»: монопольного, що передбачає виконання тільки залізничних трансферних перевезень; конкурентного, що передбачає додатково ночівлю, харчування та обслуговування гідом у поїзді, а також надання інших туристичних послуг самостійно або за договорами аутсорсингу з іншими організаціями, що дозволить підвищити рівень інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Крім того, запропоновано заходи підвищення економічної ефективності залізничного туризму з використанням вузьких колій, які базуються на зниженні умовно-змінних витрат на організацію залізничного туризму, збільшенні сукупного доходу від перевезення туристів та наданні туристичних послуг за рахунок організації нових туристичних маршрутів, підвищенні комфортності туристичних поїздів, зміні структури рухомого складу, організації перевезень заможних туристів, що дозволить суттєво

підвищити рентабельність перевезень та знизити термін окупності інвестицій на розвиток залізничного туризму.

Наукові результати, отримані автором, були використані в «Програмі розвитку туристичних перевезень у Карпатському регіоні» (довідка про впровадження результатів докторської дисертації Марценюк Лариси Володимирівни, видана Департаментом економічного розвитку і торгівлі Закарпатської обласної державної адміністрації 01.06.2016 р. № 02.1/333); в інвестиційному проекті «Організація туристичних перевезень по вузьких коліях у Карпатському регіоні» (акт впровадження результатів докторської дисертації Марценюк Л. В., виданий Асамблеєю громадських рад Закарпаття 31.05.2016 р. № 02/2016); у роботі туристичного агентства «Oldi travel» (довідка від 04.05.2018 р. № 04/05-01); у роботі туристичного агентства «Fiesta travel» (довідка від 15.02.2018 р. №1).

Автором отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір Державної служби інтелектуальної власності України № 68139 від 05.10.2016р. «Методика «Управління економічною ефективністю залізничних туристичних перевезень», свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір Державної служби інтелектуальної власності України №74398 від 26.10.2017 р. «Методика «Розвиток методичних підходів і формування економіко-математичних моделей сфери залізничного туризму в Україні». Автором отримано довідку №132-06 від 13 червня 2017 року щодо впровадження результатів дисертаційного дослідження Марценюк Лариси Володимирівни від першого заступника Голови Комітету з питань науки і освіти, народного депутата України О.В. Співаковського.

Окремі положення дисертаційного дослідження використані автором для написання конспекту лекцій з дисципліни «Міжнародні транспортні перевезення» та «Залізнична статистика» для студентів 4-го курсу спеціальності «Менеджмент і адміністрування» та з дисципліни «Стратегія сталого розвитку» для студентів 5-го курсу спеціальності «Облік та оподаткування» (акт впровадження результатів докторської дисертації

Марценюк Л. В. у навчальному процесі Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна №1 від 26.12.2017 р.)

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є результатом самостійно виконаного наукового дослідження, у якій викладено авторський підхід щодо формування теоретичного базису та інструментарію з інноваційного розвитку пасажирських компаній.

Усі наукові результати, пропозиції та висновки, викладені в дисертаційній роботі, отримано автором особисто. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві [16-25; 27-30; 107; 192; 212; 228; 315; 384; 385] у дисертації використано тільки ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи й особистий внесок вказаний у списку опублікованих праць. Матеріали та висновки, отримані в кандидатській дисертації здобувача, у цій дисертації не використовувалися.

Апробація результатів дисертації. Основні положення й результати дослідження протягом 2013–2017 рр. пройшли апробацію та отримали позитивну оцінку на 25 Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях: на XIII, XIV, XV Міжнародних науково-практичних конференціях «Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2015, 2016, 2017), Міжнародній науково-практичній конференції «[Економіка в умовах сталого розвитку: контекст підприємств, регіонів, країн](#)» (Дніпропетровськ, 2013), Міжнародній науково-практичній конференції «Ринкова економіка: тенденції і закономірності» (Алчевськ, Національний гірничий університет, 2013), Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства» (Тернопіль, 2014), Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка, управління, фінанси: теорія і практика» (Вінниця, 2015), Міжнародній науково-практичній конференції «Маркетинг і логістика в системі менеджменту пасажирських перевезень на залізничному транспорті» (Кам'янець-Подільський, 2015), Міжнародній науково-

практичній конференції «Сучасні проблеми економіки та управління підприємствами України в умовах європейської інтеграції» (Дніпро, 2016), III Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові розробки, передові технології, інновації» (Київ, 2016), Першій міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку світового і вітчизняного туризму» (Біла Церква, 2016), VII науково-практичній конференції «Інновації та трансфер технологій» (Дніпропетровськ, 2016), I Міжнародній науково-практичній конференції «Новий погляд на розвиток економіки країни» (Львів, 2016), IV Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (Тернопіль, 2016), XII науково-практичній міжнародній конференції «Міжнародні транспортні коридори та корпоративна логістика» (Харків, 2016), XI Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми економіки и управления на железнодорожном транспорте ЭКУЖТ-2016» (Київ, 2016), X Міжнародній науковій конференції «Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід» (Львів, 2016), II Міжнародній міждисциплінарній науково-практичній конференції «Сучасне співробітництво і партнерство в суспільстві» (Варшава, 2016), IV Міжнародній науково-практичній конференції «Економічний розвиток: теорія, методологія, управління» (Будапешт-Прага-Київ, 2016), XIII науково-практичній міжнародній конференції «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри і корпоративна логістика» (Харків, 2017), Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку» (Дніпро, 2017), науково-практичній конференції «Соціалізація молоді у XXI сторіччі» (Вінниця, 2017), II Всеукраїнській конференції викладачів, здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Современные проблемы и перспективы развития туристической отрасли» (Одеса, 2017), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Національна економіка України в умовах європейської інтеграції» (Дніпро, 2017), Міжнародній науково-практичній

конференції «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології на транспорті, в промисловості і освіті» (Дніпро, 2017).

Публікації. Основні положення і висновки дисертаційної роботи викладено в 67 наукових працях, серед яких 2 одноосібні монографії, 1 колективна монографія, 34 статті у наукових фахових виданнях (з них 33, що входять до наукометричних баз даних), 5 – в зарубіжних виданнях, що входять до наукометричних баз даних; 25 – матеріали і тези доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг наукових праць становить 81,65 друк. арк., з них особисто автору належать 66,95 друк. арк.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, п'яти розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 577 сторінок, у т. ч. основний текст займає 368 сторінок. Матеріали дисертації проілюстровано 79 рисунками, 47 таблицями та містять 13 додатків. Список використаних джерел налічує 416 найменувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аакер Д. А. Бизнес-стратегия: от изучения рыночной среды до выработки беспроблемных решений / пер. с англ. В. Г. Башкировой. Москва : Эксмо, 2007. 464 с.
2. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму: підручник / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2010. 294 с.
3. Азар В. И. Экономика и организация туризма. Москва, 1972. 184 с.
4. Аксенов И. М. Эффективность пассажирских железнодорожных перевозок: монография. Київ : Транспорт Украины, 2004. 284 с.
5. Аксенов И. М. Создание экономического механизма управления пассажирским железнодорожным комплексом Украины: дис. ... д-ра экон. наук. Днепропетровск, 2008. 396 с.
6. Алексеева Ю. В. Державне регулювання розвитку туристичної галузі України в контексті досвіду Франції : автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. Одеса, 2005. 24 с.
7. Алешугіна Н. О. Транспортна інфраструктура як складова туристичного потенціалу України // Ефективна економіка. Вісн. Дніпропетр. держ. аграрно-економ. ун-ту. 2009. № 3. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=62> (дата звернення: 07.05.2018).
8. Альошин С. Ю. Формування механізму управління інноваційним розвитком промислового підприємства на засадах контролінгу // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. 2014. № 2 (26). С. 126–137.
9. Андренко І. Б., Кравець О. М., Писаревський І. М. Менеджмент туризму: навч. посіб. / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ, 2014. 402 с.
10. Апілат О. В. Підвищення якості послуг в туризмі: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Харків, 2001. 20 с.

11. Аргентина: «Поезд в облака» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reports.travel.ru/letters/2013/02/227071.html> (дата звернення: 07.05.2018).
12. Арутюнян М. І. Розвиток ринку міжнародного туризму в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2000. 20 с.
13. Афанасьев Н. В., Рогожин В. Д., Рудыка В. И. Управление развитием предприятия: монография. Харьков : Изд. дом «ИНЖЭК», 2003. 184 с.
14. Балака Є. І., Сіваконева Г. О. Організаційний аспект відродження та розвитку залізничного туризму на основі кластеризації // Технологічний аудит та резерви виробництва. 2014. № 1/2(15). С. 41–44.
15. Бараш Ю. С. Реструктуризація залізничного транспорту України в умовах ринку: дис. ... д-ра екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків, 2008. 513 с.
16. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Методика визначення доходів від вузькоколісного трансферу та туристичних перевезень // XI Международная научно-практ. конф. «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ–2016». Київ, 2016. С. 35–37.
17. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Методи організації туристичних перевезень // Вісн. економіки транспорту і промисловості: зб. наук. ст. 2016. Вип. 1. С. 14–23.
18. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Складові вартості путівки на туристичні перевезення залізничними коліями // X Міжнародна наук. конф. «Географія, економіка і туризм: національний а міжнародний досвід», 7–9 жовтня 2016 р., Львів. С. 39–42.

19. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Визначення перспективної кількості туристів, що будуть користуватися послугами залізничних туристичних компаній // II Міжнародна міждисциплінарна науково-практ. конф. «Сучасне співробітництво і партнерство в суспільстві», 1 липня 2016 року, Варшава.
20. Бараш Ю. С. Принципи визначення витрат на туристичні перевезення по вузьким коліям / Ю. С. Бараш, Л. В. Марценюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 9. – С. 13–22.
21. Бараш Ю. С. Визначення витрат на організацію туристичних подорожей // Ю. С. Бараш, Л. В. Марценюк // IV Міжнародна науково-практ. конф. «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні», 11 травня 2016 року, м. Тернопіль. – Тернопіль, 2016. – С. 302–303 (0,11 друк. арк.).
22. Бараш Ю. С., Кравченко А. О., Яснецов О. С. Розвиток залізничного туризму в Україні // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2014. Вип. 8. С. 7–11.
23. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Класифікація туристичних подорожей по вузьких коліях // Матеріали V Міжнародної науково-практ. конф. «Маркетинг і логістика в системі менеджменту пасажирських перевезень на залізничному транспорті», 29 верес. – 2 жовт. 2015 року, м. Кам'янець-Подільський. Київ, 2015. С. 8–11.
24. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Визначення економічної ефективності залізничних екскурсій // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2016. № 11. С. 7–13.
25. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Удосконалення понятійно-категоріального апарату теорії залізничного туризму // Зб.

- наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2016. № 12. С. 49–66.
26. Бараш Ю. С. Теоретико-методичний підхід до визначення економічної ефективності туристичних подорожей з використанням вузькоколіїної залізниці // Актуальні проблеми економіки. 2016. № 3(177). С. 127-133.
27. Бараш Ю. С., Скалозуб В. В., Марценюк Л. В. Багатоетапна інвестиційна модель розвитку залізничного туризму на Закарпатті // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 14. С. 5–13.
28. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Інноваційний розвиток пасажирських компаній за рахунок обслуговування туристичних перевезень // Ефективна економіка. Вісн. Дніпропетр. держ. аграрно-економ. ун-ту. № 12, 2017. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5928>. (дата звернення: 07.05.2018).
29. Бараш Ю. С., Чаркіна Т. Ю. Еволюція розвитку інновацій пасажирських перевезень в Україні // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». Дніпро, 2017. Вип. 13. С. 54–62.
30. Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Методологія проведення дослідження стосовно розробки стратегії залізничного туризму // The scientific heritage. 2016. № 7, р. 1. С. 60–67.
31. Барыкин А. Н., Никонов И. М. Решение динамических задач инновационного развития коммерческих организаций: основы методики // Менеджмент инноваций. 2010. № 01 (09). С. 16–30.
32. Бейдик О. О. Методологія та методика аналізу рекреаційно-туристських ресурсів України : автореф. дис. ... д-ра геогр. наук. Київ, 2004. 24 с.
33. Бервено О. В. Кластерний підхід до організації залізничного туризму // Туристичний кластер Харківщини. Монографія / Колектив авторів,

- заг. ред. О. В. Яковчука. Харків: ХТЕІ КНТЕУ, 2017. – 400 с.
(розділ 1.6).
34. Бервено О. В., Артамонова О. Ю. Методичні підходи щодо активізації інноваційного потенціалу підприємства // Бізнес Інформ. 2017. № 12. С. 171-176.
35. Бервено О. В. Розвиток національної транспортної логістики в кваліметрії якості життя // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі, 2015. – № 2 (71). – С. 55-61.
36. Берталанфи Л. Общая теория систем: Критический обзор // Исследования по общей теории систем. Москва : Прогресс, 1969. С. 23–82.
37. Бешелев С. Д., Гурвіч Ф. Г. Математично-статистичні методи експертних оцінок. 2-ге вид., перероб. та допов. Москва : Статистика, 1980. 263 с.
38. Білецька І. М. Формування економічної моделі стратегічного управління туристичним підприємством : автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. Сімферополь, 2009. 15 с.
39. Біль М. М. Механізм державного управління туристичною галуззю (регіональний аспект) : автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. Львів, 2010. 24 с.
40. Бланк І. О., Гуляєв Н. М. Інвестиційний менеджмент: підручник / за ред. А. А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2003. 398 с.
41. Блохин Ю. И. Концепция социально-экономической модели развития туризма в крупном туристическом центре или регионе / Ю. И. Блохин // Туристические фирмы: сб. научн. тр. – СПб. : Олбис, 1998. – Вып. 17.
42. Бобарикіна О. М. Організація маркетингових досліджень туристичного продукту: автореф. дис. ...канд. екон. наук. Сімферополь, 2006. 21 с.

43. Богатирьов І. О. Управління розвитком підприємства (за матеріалами малих підприємств меблевої промисловості України): автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01/ Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. Київ, 2004. 22 с.
44. Богданов А. А. Тектология: всеобщая организационная наука: в 2 кн. / Редкол.: Л. И. Абалкин (отв.ред.) и др. Москва: Экономика, 1989. 304 с.
45. Бодалев А. А. Общее и особенное в субъективном пространстве мира и факторы, которые их определяют // Мир психологии. 1999. № 4. С. 26–29.
46. Бойко М. Г. Ціннісно орієнтоване управління туристичними підприємствами: автореф. дис. ... д-ра екон. наук. Київ, 2011. 44 с.
47. Большая экономическая энциклопедия. Москва: Эксмо, 2008. 816 с.
48. Бондаренко С. А. Концептуальні засади інноваційного розвитку в системі управління підприємством // Проблеми економіки. 2016. № 2. С. 90–101.
49. Бондарук Ю. В. Управління інноваційним розвитком машинобудівних підприємств: дис. ... канд. екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка і управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Маріуполь: Приазовський держ. техн. ун-т, 2017. 269 с.
50. Борушак М. Стратегія розвитку туристичних регіонів: автореф. дис. ... д-ра екон. наук. Львів, 2008. 38 с.
51. Борщ В. Н. Разработка маркетинговой стратегии продвижения транспортных услуг на рынках железнодорожных и авиаперевозок: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Волгоград, 2013. 26 с.
52. Бюджетування як система забезпечення інноваційного розвитку підприємств: монографія / Ткаченко С. А., Потишняк О. М., Артеменко О. О., Заїка С. О.; за ред. С. А. Ткаченка, О. М. Потишняк. Харків: Вид-во «Міськдрук», 2012. 160 с.

53. Василенко В. А. Менеджмент устойчивого развития предприятий: монография. Киев: ЦУЛ, 2005. 644 с.
54. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів, АкцентПП, 2017. 404 с.
55. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.
56. Виханский О. С. Стратегическое управление : учебник. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Гардарика, 1998. 296 с.
57. Волобуєв Г. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств // Економічний вісн. Донбасу. 2016. № 3(45). С. 213–217.
58. Волощук Л. О., Кірсанова В. В., Філіппова С. В. Аналітичні інструменти управління інноваційним розвитком промислового підприємства: [моногр.]. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2014. 180 с.
59. Воробйова О. А. Механізми стимулювання рекреаційно-туристичного природокористування: автореф. дис. ...канд. екон. наук. Одеса, 2007. 21 с.
60. Воронжак П. В. Організаційні та економічні інструменти стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства: дис. ... канд. екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Одеса: ОНПУ, 2016. 287 с.
61. Газков В. Н. Железнодорожный туризм: проблемы и перспективы развития [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zdt-magazine.ru/publik/passagir/2006/sept09-06.htm>. (дата звернення: 10.01.2017).
62. Гаман П. І. Державне регулювання розвитку рекреаційної сфери Карпатського регіону України: автореф. дис. ... д-ра наук з держ. управління. Київ, 2009. 42 с.

63. Гарбера О. Є. Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України // Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 23. С. 29–32.
64. Герасименко В. Г. Основы туристского бизнеса. Одесса, 1997. 160 с.
65. Гечебаев М. Ю. Управление экономической системой туристского транспорта на основе логистического подхода: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2010. 24 с.
66. Гладышева Э. Г. Повышение функционального потенциала экономического инструментария управления структурными подразделениями ОАО «РЖД»: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Ростов-на-Дону, 2013. 24 с.
67. Гненний О. М. Методичні підходи до оцінки економічної ефективності інвестицій у розвиток туристичних перевезень залізничним транспортом // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2015. Вип. 10. С. 7–14.
68. Гненний О. М., Чернова Н. С. До питання оцінки економічної ефективності інвестиційних програм // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2014. Вип. 7. С. 37–45.
69. Гоблик-Маркович Н. М. Маркетингове забезпечення розвитку туризму в прикордонному регіоні: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Ужгород, 2011. 23 с.
70. Говоруха Ж. А. Питання розвитку інноваційної діяльності підприємств України // Актуальні проблеми економіки. 2017. № 8(74). С. 107-115.
71. Головащенко О. В. Туризм як форма соціальної активності людини: соціально-філософський аналіз: автореф. дис. ... канд. філософ. наук. Запоріжжя, 2002. 20 с.

72. Гончарук О. В. Економічна ефективність транспортно-технологічних систем. Москва: Наука, 1991. 128 с.
73. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2006. 404 с.
74. Гордиенко Т. В. Проблемы и перспективы развития железнодорожного туризма на Слобожанщине. Развитие индустрии туризма и гостеприимства в контексте трансграничного сотрудничества: материалы научно-практической конференции (Белгород) / отв. ред. О. К. Слинкова. Белгород: ООО «ЭПИЦЕНТР», 2014. С. 94–100.
75. Городской В. Я. Методические рекомендации по составлению схем перспективного развития туризма в условиях УССР. Киев, 1983. 100 с.
76. Гриньова В. М., Козирєва О. В. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств : монографія. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2016. 192 с.
77. Гришко Н. В. Використання аналізу стратегічного позиціонування в управлінні конкурентоспроможними витратами промислових підприємств // Економіка промисловості. 2009. № 4. С. 163-170.
78. Грицку-Андрієш Ю. П. Соціально-економічні особливості та основні напрями розвитку сільського туризму в регіоні: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Чернігів, 2011. 16 с.
79. Гудков О. М. Організаційно-економічний розвиток пасажирського комплексу залізничного транспорту України на основі системного підходу: дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2009. 259 с.
80. Гудков О. М. Перспективний механізм фінансування пасажирських перевезень на залізничному транспорті // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. акад. В. Лазаряна. Проблеми економіки транспорту. 2011. № 1. С. 34–39.

81. Гудкова В. П. Забезпечення ефективної діяльності підприємств пасажирського транспорту в умовах соціально орієнтованої економіки: дис. ... д-ра екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Київ, 2015. 498 с.
82. Гудкова В. П. Сфера пасажироперевезень як узагальнююча соціально-економічна категорія // Зб. наук. пр. Держ. економіко-технологічного ун-ту трансп. Сер. «Економіка і управління». 2012. Вип. 19, ч. 1. С. 20–29.
83. Гуляев В. Г. Организация туристических перевозок. Москва: Финансы и статистика, 2001. 512 с.
84. Двадцать пять сказочно красивых железных дорог, по которым ходят лучшие поезда мира [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reamde.org/25-skazochno-krasivuyh-zheleznyh-dorog-po-kotorym-hodyat-luchshie-poezda-mira/> (дата звернення: 07.05.2018).
85. Дев'ять найбільш незвичайних залізничних шляхів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vsviti.com.ua/collections/20873> (дата звернення: 07.05.2018).
86. Дейнека О. Г. Інноваційно-інвестиційні підходи до розвитку галузі залізничного транспорту // Вісник економіки транспорту і промисловості: зб. наук. праць. Харків: УкрДАЗТ, 2008. № 22. С. 54–55.
87. Дейнека О. Г. Наукові підходи до диверсифікації підприємств залізничного транспорту // Вісн. економіки транспорту і промисловості. 2012. № 38. С. 163–165.
88. Дейнека О. Г., Позднякова Л. О. Теоретичні та методологічні складові розвитку залізничного транспорту України // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2008. № 25. С. 62–65.

89. Дем'яненко Т. І. Адаптивне управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємств залізничного транспорту: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків, 2013. 230 с.
90. Дем'янчук О. Туристична галузь [області] – мішок для наповнення бюджету // Вісті Рівненщини. 2009. № 39, 24 верес. С. 7.
91. Дергоусова А. О. Формування стратегії розвитку залізничного туризму: дис. ...канд. екон. наук: спец. 08.00.04. – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Харків: УкрДАЗТ, 2012. 216 с.
92. Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#n11> (дата звернення: 07.05.2018).
93. Дерманська Л. В. Економічний механізм управління інноваційним розвитком підприємств харчової промисловості: автореф. ... канд. екон. наук: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Тернопіль: Тернопільський нац. екон. ун-т, 2013. 18 с.
94. Десять самых красивых железнодорожных маршрутов планеты [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.forbes.ru/stil-zhizni-slide-show/puteshestviya/54724-railway/slide/3> (дата звернення: 07.05.2018).
95. Десять захоплюючих та неповторних залізничних маршрутів з усього світу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vsviti.com.ua/collections/18902> (дата звернення: 07.05.2018).
96. Дикань В. Л., Єлагін Ю. В. Інноваційні тенденції розвитку бізнес-процесів приміських пасажирських перевезень // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2016. Вип. 53. С. 9–14.

97. Дикань В. Л, Зубенко В. О. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту: монографія. Харків: УкрДАЗТ, 2008. 194 с.
98. Дикань В. Л. Концепція інноваційного розвитку економіки України // Вісник економіки транспорту і промисловості. Зб. наук. пр. Харків : УкрДУЗТ, 2015. № 52. С. 9-20.
99. Дикань В. Л., Остапюк Б. Я Інноваційний вектор забезпечення сталого розвитку економіки України // Вісник економіки транспорту і промисловості : зб. науково-практ. ст. 2012. № 39. С. 15-20.
100. Дикань В. Л., Соломніков І. В. Інжиніринго-маркетинговий центр інноваційних технологій як основа активізації інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств залізничного транспорту // Вісник економіки транспорту та промисловості. 2017. № 57. С. 9-20.
101. Дикань О. В. Стратегія інноваційного розвитку промислових підприємств: проблеми і перспективи формування // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2017. № 58. С. 152-158.
102. Долан Э. Д., Линдсей Д. Э. Рынок: микроэкономическая модель: пер. с англ. Санкт-Петербург: Автокомп, 1992. 421 с.
103. Достопримечательности штата Колорадо [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://prousa.info/colorado_attractions (дата звернення: 07.05.2018).
104. «До 2020 року плануємо створити ПрАТ «Пасажирська компанія», – Сергій Михальчук [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/437035/ (дата звернення: 07.05.2018).
105. Економіка і організація інноваційної діяльності на залізничному транспорті: навч. посіб. / В. Л. Дикань, О. Г. Кірдіна, І. Л. Назаренко, Ю. М. Уткіна; під ред. В. Л. Диканя. Харків: УкрДАЗТ, 2014. 225 с.
106. Економіка пасажирських перевезень: навчально-метод. посіб. / М. В. Макаренко, В. П. Гудкова, О. В. Пилипенко, О. В. Познякова,

- О. Р. Приймук, В. І. Творонович, С. О. Крищенко. Київ : ДЕТУТ, 2013. 284 с.
107. Економіко-математична модель формування сфери залізничного туризму в Україні / О. М. Пшінько, Ю. С. Бараш, В.В. Скалозуб, Л. В. Марценюк // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2017. № 13. С. 83–96.
108. Економічна енциклопедія: у трьох томах. Т. 1 / редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.]. Київ: Академія; Тернопіль: Акад. народ. госп-ва, 2002. 951 с.
109. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. / [Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І.]; за ред. С. В. Мочерного. Львів: Світ, 2005. Т. 1. 616 с.; Т. 2. 568 с.
110. Єфремов О. С. Управління інноваційним розвитком підприємства: монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. 504 с.
111. Железная дорога Ля Мур [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// travel.rambler.ru/guide/Europe/France/poi/14957/](http://travel.rambler.ru/guide/Europe/France/poi/14957/)(дата звернення: 07.05.18).
112. Железная дорога смерти [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http:// thailandbook.ru/zheleznaya-doroga-smerti/> (дата звернення: 07.05.2018).
113. Железнодорожный автобус прекрасно сходит с рельсов [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.membrana.ru/particle/3148> (дата звернення: 07.05.2018).
114. Железнодорожные туры в Венгрию [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.turizm.ru/railtours/hungry/> (дата звернення: 07.05.2018).
115. Железнодорожный транспорт Испании [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.esp2u.com/ru/going-on-a-trip/transport/5623786H417HMSRC/> (дата звернення: 07.05.2018).

116. Жнякін Б. О., Краснова В. В. Економіка підприємства : навч. посіб. для вузів. Донецьк Альфа-прес, 2005. 160 с.
117. Забродский В. А., Кизим Н. А. Развитие крупномасштабных экономико-производственных систем. Харьков: Бизнес Информ, 2000. 72 с.
118. Заглумина Н. А. Формирование инструментария оценки уровня инновационного развития предприятия: автореф. дис. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народного хозяйства (управление инновациями и инвестиционной деятельностью)». Нижний Новгород, 2011. 26 с.
119. Загоруйкін О. М. Формування інноваційної стратегії сталого розвитку підприємства: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Полтава, 2007. 21 с.
120. Забезпечення соціально-економічного розвитку господарюючих систем в умовах транзитивної економіки: [кол. моногр.] / за заг. ред. В. К. Данилко, Г. М. Тарасюк. Житомир: ЖДТУ, 2010. С. 65–77.
121. Звіт про науково-дослідну роботу «Розробка програмного забезпечення для побудови тарифів на перевезення пасажирів у приміському сполученні» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпропетровськ, 2010. Номер держреєстрації 0112U003106.
122. Звіт про науково-дослідну роботу «Розробка методики розрахунку тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом у приміському сполученні» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпропетровськ, 2012. Номер держреєстрації 0111U007616.
123. Звіт про науково-дослідну роботу «Розвиток туристичних перевезень залізничним транспортом в Україні». Номер держреєстрації 0115U002424 / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпропетровськ, 2015. 2016.

124. Зирка В. В. Манипулятивные игры в рекламе: Лингвистический аспект. Изд. 3-е, испр. Москва: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2014. 256 с.
125. Зорин В. И., Квартальнов В. А. Туристический терминологический словарь. Москва: Сов. спорт, 1999. 384 с.
126. Зоріна О. І. Застосування маркетингових стратегій позиціонування на залізничному транспорті // Вісник Харківського нац. аграрного ун-ту ім. В. В. Докучаєва. Сер. : «Економічні науки». Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2013. № 7. С. 21-25.
127. Зоріна О. І., Мкртичян О. М. Досвід реформування залізничного транспорту в провідних країнах світу // Вісник Харківського нац. аграрного ун-ту ім. В. В. Докучаєва. Сер. : «Економічні науки». Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2013. № 7. С. 18-27.
128. Зоріна О. І., Фадєєнко В. Ю. Роль залізничного транспорту в економічному розвитку України. Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2017. – №4 (60). – С. 85-91.
129. Зянько В. В. Інноваційне підприємство: сутність, механізми і форми розвитку: монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2008. 397 с.
130. Ильина Е. Н. Организация железнодорожных путешествий: учебно-метод. пособие. Москва: Сов. спорт, 2003. 104 с.
131. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: ВТД – Університетська книга, 2010. 334 с.
132. Ільчук В. П. Інноваційно-інвестиційні системи залізничного транспорту: становлення та розвиток. Київ: Логос, 2004. 381 с.
133. Индекс українських акцій (UX) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ux.ua/ru/index/ux/> (дата звернення: 07.05.2018).
134. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочиляс. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

135. Каверин О. В. Экономическое обоснование системы взаимоотношений участников рынка железнодорожных пассажирских перевозок в дальнем следовании: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2012. 23 с.
136. Калініченко Л. Л. Підвищення інвестиційно-інноваційного потенціалу промислових підприємств залізничного транспорту в умовах інтеграційних процесів: автореф. дис. ... канд. экон. наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Харків: ХарДАЗТ, 2008. 23 с.
137. Калькулятор выборки [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surin.marketolog.biz/calculator.htm> (дата звернення: 28.03.2017).
138. Камушков О. С. Управління розвитком туристичної сфери України: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Запоріжжя, 2010. 25 с.
139. Канадсько-американська вузькоколійна залізниця [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/White_Pass_and_Yukon_Railway (дата звернення: 07.05.2018).
140. Карась О. С. Розвиток транспортної інфраструктури України в умовах активізації міжнародного туризму: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Тернопіль, 2013. 24 с.
141. Касьянова Н. В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі та методи: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк: СПД Купріянов В. С., 2011. 374 с.
142. Катькало В. С. Эволюция теории стратегического управления: монография. СПб. : Издат. Дом С.-Петербур. гос. ун-та, 2006. 548 с.
143. Каховська О. В., Польська І. Є. Державна політика сприяння залученню іноземних інвестицій в економіку України (на прикладі Дніпропетровської області). 2010. Режим доступу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-01/10kovpdo.pdf> (дата звернення 17.05.2018)

144. Квасній Л. Г., Щербан О. Я. Формування інновацій в туризмі // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури. Львів, 2015. С. 484–485.
145. Квартальнов В. А. Туризм: учебник. Москва: Финансы и статистика, 2002. 320 с.
146. Келли Дж. Теория личности. Психологии личных конструктов: пер. с англ. Санкт-Петербург: Речь, 2000. 249 с.
147. Кифяк В. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.
148. Кірдіна О. Г. Інновації на залізничному транспорті та рівні їх корисності // Економіка транспортного комплексу. 2010. Вип. 15. С. 124–130.
149. Кірдіна О. Г. Методологічні аспекти інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного комплексу України як складової національного господарства: автореф. дис. ... д-ра екон. наук (08.00.03 – економіка та управління національним господарством). Харків: УкрДАЗТ, 2011. 36 с.
150. Кірдіна О. Г. Методологічні аспекти інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного комплексу України: монографія. Харків: УкрДАЗТ, 2011. 312 с.
151. Князевич А. О., Крайчук О. В. Механізми управління інноваційним розвитком: монографія. Рівне: Видавець. О. Зень, 2011. 136 с.
152. Козловський Є. Організаційно-правові засади управління туристичною галуззю // Вісн. НАДУ. 2005. № 1. С. 400–406.
153. Козубова Н. В. Оцінка потенціалу внутрішнього ринку туристичних послуг: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Харків, 2015. 20 с.
154. Койн К., Субрманиам С. Дисципліна стратегії // Вестник McKinsey: теория и практика управления; под ред. Г. Газина, В. Клинцева. Москва : МакКинзи и Компания, Инк. ФСЮ, 2002. № 1. С. 32–45.

155. Колесник О. О. Статистичний аналіз ринку туристичних послуг: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2011. 23 с.
156. Кондратьев Н. Д., Опарин Д. И. Большие циклы конъюнктуры: Доклады и их обсуждение в Институте экономики. Москва: Ин-т экономики РАНИОН, 1928. 287 с.
157. Кононенко І. В. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. Харків: НТУ «ХШ», 2001. 134 с.
158. Корінь М. В. Економічний механізм забезпечення інноваційного розвитку залізничного транспорту // Зб. наук. пр. Держ. екон.-технол. ун-ту трансп. Сер. Економіка і управління. Київ, 2012. Вип. 20. С. 112–117.
159. Короленко Н. В. Управління логістикою на туристичних підприємствах: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2011. 24 с.
160. Котляров Е. А. География отдыха и туризма. Формирование и развитие территориальных рекреационных комплексов. Москва: Мысль, 1978. 92 с.
161. Концепція сталого розвитку суспільства [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.novageografia.com/vogels-902-1.html> (дата звернення: 07.05.2018).
162. Коробйова Р. Г. Потенціал розвитку залізничного туризму в Україні // Зб. наук. пр. ДНУЗТ ім. акад. В. Лазаряна «Транспортні системи і технології». 2015. № 20. С. 70–74.
163. Котельникова В. Е. Управление развитием услуг транспортной инфраструктуры туризма: дис. ... канд. екон. наук. Москва, 2014. 181 с.
164. Краєвська О. А. Концептуальні засади та інституційні механізми політики європейського союзу у сфері туризму: автореф. дис. ... канд. політ. наук. Львів, 2007. 22 с.
165. Краткий словарь международной туристской терминологии : изд. на рус. языке / [сост.: В. К. Бойченко, Н. Б. Кречетова,

- М. В. Никольский, Л. Ф. Ходорков]; Международная академия туризма. Главное управление по иностранному туризму при Совете Министров СССР. Монте-Карло, Монако – Москва, 1980. 198 с.
166. Крачило Н. П. Основы туризоведения. Киев, 1980. 120 с.
167. Криппендорф Кайхан. 36 стратегий для победы в эпоху конкуренции: пер. с англ. С. Жильцова. Санкт-Петербург, 2005. 256 с.
168. Крути педали! По Польше на велодрезине [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://experttur.com/europe/poland/201511/kruti-pedali-ro-shpalam-na-velodrezine.html> (дата звернення: 07.05.2018).
169. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Франка, 2001. С. 28.
170. Кулаев Ю. Ф. Методы экономической оценки инвестиционных проектов на транспорте: учеб.-метод. пособие. Киев: Транспорт Украины, 2001. 182 с.
171. Курган М. Як реанімувати вузькоколійки Закарпаття [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://tyachivnews.in.ua/novini/zakarpattya/6031-yak-reanmuvati-vuzkokolyki-zakarpattya.html> (дата звернення: 07.05.2018).
172. Ларин О. Н. Организация пассажирских перевозок: учеб. пособие. Челябинск: Изд-во ЮУрГУ, 2005. 104 с.
173. Левин К. Теория поля в социальных науках: пер. с нем. Санкт-Петербург: Речь, 2000. 368 с.
174. Лепейко Т. І., Коюда В. О., Лукашов С. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005. С. 36.
175. Лившиц В. Н. Основы системного мышления и системного анализа. Москва: Ин-т экономики РАН, 2013. 54 с.
176. Любіцева О. О. Методика розробки турів: навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.

177. Мазнев Г. Є. Управління інноваційним розвитком аграрних підприємств // Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2017. № 2. С. 32–41.
178. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ-ри, 2004. 376 с.
179. Максимов В. В. Совершенствование механизма государственно-частного партнерства при реализации проектов транспортной инфраструктуры: дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2009. 178 с.
180. Малхорта Н. К. Маркетинговые исследования. Практическое руководство: пер. с англ. 3-е изд. Москва: Изд. дом «Вильямс», 2002. 960 с.
181. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Планування туристичної діяльності: навч. посіб. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Київ: Знання, 2010. 310 с.
182. Мальська М. П. Формування і розвиток просторових систем послуг (теорія та практика реалізації): автореф. дис. ... д-ра экон. наук. Львів, 2011. 46 с.
183. Марценюк Л. В. Анализ возможностей государственного сектора и частных инвесторов после недавнего акционирования украинских железных дорог // Modern science – Modern Veda. Прага, 2016. № 1. С. 9–16.
184. Марценюк Л. В. Важливість розвитку залізничного туризму в Україні в сучасних соціально-економічних умовах // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2015. № 9. С. 84–90.
185. Марценюк Л. В. Вивчення попиту на залізничний туризм // Матеріали міжнародної науково-практ. конф. «Соціалізація молоді у XXI сторіччі». Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. С. 124–129.
186. Марценюк Л. В. Визначення оптимальної моделі управління залізничної компанії для організації туристичних перевезень по

- вужьким коліям // Інновації та трансфер технологій: матеріали VII науково-практ. конф., 25–27 трав. 2016 р., м. Дніпропетровськ / ред. кол.: В. Я. Швець [та ін.]; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. Дніпропетровськ: НГУ, 2016. С. 99–101.
187. Марценюк Л. В. Визначення оптимальної послідовності організації туристичних перевезень на існуючих або проектних залізничних коліях за допомогою економіко-математичної моделі // Національна економіка України в умовах європейської інтеграції: матеріали Всеукраїнської науково-практ. конф., Дніпро, 19–20 жовтня 2017 р. Дніпро: НМетАУ, 2017. С. 107–111.
188. Марценюк Л. В. Визначення оптимальних організаційних структур управління туристичними перевезеннями // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. 2016. № 1. С. 22–26.
189. Марценюк Л. В. Визначення раціональної моделі управління залізничною туристичною компанією «Вузькоколіїні залізниці» // Технологический аудит и резервы производства. 2016. № 3 (29). С. 4–10.
190. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як джерело додаткових надходжень в національній економіці України // Тезиси докладов II Всеукр. конф. преподавателей, соискателей высшего образования и молодых ученых «Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: зб. наук. пр. Одеса : Купрієнко С.В., 2017. 118 с. С. 93–94.
191. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як складник сталого розвитку // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту. Сер.: Економіка. 2016. С. 3–16.
192. Марценюк Л. В. Залізничний туризм як складова сталого розвитку // Місцевий розвиток за участі громади. Том 4: Регіональні аспекти та сталий розвиток міст : колективна монографія / за заг. ред. канд. політ. наук Г. І. Мелеганіч, д-ра екон. наук Ю. М. Петрушенко. Київ : ВАІТЕ, 2016. С. 237–260.

193. Марценюк Л. В. Збалансованість як засіб досягнення сталого розвитку // Економіка в умовах сталого розвитку: контекст підприємств, регіонів, країн, м. Дніпропетровськ, 20 листопада 2013 року. Дніпро, 2013. С. 19–21.
194. Марценюк Л. В. Збереження історичної залізничної спадщини в контексті захисту національних інтересів України // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. 2015. № 9. С. 28–32.
195. Марценюк Л. В. Збереження історичної залізничної спадщини в контексті захисту національних інтересів України // Економіка, управління, фінанси: теорія і практика. Матеріали III Міжнародної науково-практ. конф., м. Вінниця, 9-10 жовт. 2015 року. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2015. С. 18–21.
196. Марценюк Л. В. Інноваційний розвиток пасажирської залізничної компанії: понятійний аспект // Зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». 2017. № 14. С. 36–51.
197. Марценюк Л. В. Класифікація туристичних подорожей по вузьким коліям // Вісн. економіки транспорту і промисловості: зб. наук. ст. 2016. Вип. 2. С. 247–262.
198. Марценюк Л. В. Концептуальний підхід до управління економічною ефективністю залізничних туристичних перевезень // Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 13. С. 35–48.
199. Марценюк Л. В. Маркетингові дослідження щодо визначення обсягів туристичних перевезень залізничним транспортом // Економіка та держава. 2016. № 12. С. 39–46.
200. Марценюк Л. В. Методи організації туристичних перевезень // Міжнародна науково-практ. конф. «Сучасні проблеми економіки та управління підприємствами України в умовах європейської інтеграції», 21–22 квітня 2016 року, м. Дніпро, 2016. С. 93–95.

201. Марценюк Л. В. Методика проведення досліджень при вирішенні проблем розвитку туристичних компаній, що використовують залізничні перевезення // Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 6. С. 32–37.
202. Марценюк Л. В. Методичний підхід щодо розрахунку тривалості проведення туристичних подорожей по вузьким коліям // Wspolpraca europejska. Warshava, 2016. № 3(10). С. 59–71.
203. Марценюк Л. В. Напрями розвитку екотуризму // Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: матеріали Міжнародної науково-практ. Інтернет-конф., 6–7 березня 2014 р., м. Тернопіль / Регіон. центр наук. забезпечення АПВ в Терноп. обл., Терноп. держ. с.-г. дослідна станція, Ін-т кормів та сільського госп-ва Поділля НААН України, Терноп. нац. економ. ун-т; редкол. М. І. Бахмат, В. А. Вергунов, І. І. Водяник; відп. за вип. А. П. Сава. Тернопіль: Крок, 2014. С. 217–219.
204. Марценюк Л. В. Напрямки розвитку внутрішнього туризму в Україні // Наука та прогрес транспорту. Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. 2014. № 6 (54). С. 41–52.
205. Марценюк Л. В. Науково-методичний підхід до формування механізму забезпечення ефективної діяльності підприємств, що займаються залізничним туризмом // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 1. С. 76–87.
206. Марценюк Л. В. Огляд досвіду реформування провідних залізниць світу // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. 2013. Вип. 1 (43). С. 63–81.
207. Марценюк Л. В. Основні засади розвитку транспортного туризму в Україні // Наука та прогрес транспорту. Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. 2013. № 5 (47). С. 24–32.

208. Марценюк Л. В. Організаційні моделі управління туристичним бізнесом // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. 2016. № 3. С. 23–27.
209. Марценюк Л. В. Організація залізничного туризму в Україні: монографія / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Дніпро, 2017. – 351 с.
210. Марценюк Л. В. Підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту України за допомогою впровадження залізничного туризму // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. 2015. № 10. С. 37–39.
211. Марценюк Л. В. Побудова організаційних моделей управління туристичним бізнесом // Новий погляд на розвиток економіки країни: матеріали I Міжнародної науково-практ. конф., м. Львів, 25–26 березня 2016 р. Львів, 2016. С. 39–41.
212. Марценюк Л. В., Полішко Т. В. Приклади організації туристичних залізничних перевезень у різних країнах світу // Агросвіт. 2016. С. 31–42.
213. Марценюк Л. В. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні // Економічний вісн. Нац. гірн. ун-ту. 2015. № 3 (51). С. 76–82.
214. Марценюк Л. В. Развитие железнодорожного туризма в Украине – объективная необходимость // Modern science – Modern Veda. Прага, 2015. № 6. С. 57–62.
215. Марценюк Л. В. Розрахунок витрат та прибутку на утримання та обслуговування вузькоколіїної туристичної лінії // Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 11. С. 41–49.
216. Марценюк Л. В. Розробка класифікації туристичних подорожей з використанням різних видів транспорту // Економіка та держава. Міжнародний науково-практ. журн. 2016. № 4. С. 21–27.

217. Марценюк Л. В. Розробка методичного підходу для визначення структури туристичних поїздів // Технологический аудит и резервы производства. 2016. № 2 (28). С 4–9.
218. Марценюк Л. В. Розробка методичного підходу для економічного обґрунтування протяжності туристичних подорожей по вузьким коліям // Наукові розробки, передові технології, інновації [зб. наук. пр. та тез наукових доп. за матеріалами III Міжнародної науково-практич. конф.]. Прага–Будапешт–Київ. Київ: НДІСР, 2016. С. 218–221.
219. Марценюк Л. В. Розробка принципів визначення кількості перевезених пасажирів по залізничним вузьким коліям та доходів від цих перевезень // Технологический аудит и резервы производства. 2016. № 4 (30). С. 10–17.
220. Марценюк Л. В. Розробка сценаріїв розвитку залізничного туризму по широким коліям // Тези доп. за матеріалами тринадцятої науково-практич. міжнародної конф. «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри і корпоративна логістика», 8–10 черв. 2017 року, Харків. – Харків, 2017. – С. 271–272. (0,15 друк. арк.).
221. Марценюк Л. В. Система забезпечення інноваційного розвитку пасажирської залізничної компанії: сутність, властивості та принципи функціонування, концептуальна модель // Ефективна економіка. Вісн. Дніпропетр. держ. аграрно-економ. ун-ту. 2018. № 2. Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6133 (дата звернення: 07.05.2018).
222. Марценюк Л. В. Створення «готелів на колесах» – шлях до зниження вартості туристичної подорожі // Вісн. Житомирського держ. технолог. ун-ту. 2015. № 3 (73). С. 74–77.
223. Марценюк Л. В. Теоретико-методический подход к определению количества туристов, которые могут пользоваться услугами туристических транспортных компаний // Modern science – Modern Veda. Прага, 2016. № 2. С. 31–38.

224. Марценюк Л. В. Теоретико-методичний підхід до визначення кількості туристів, які можуть користуватися послугами туристичних транспортних компаній // Зб. тез IX Міжнародної наук. конф. «Проблеми економіки транспорту», м. Дніпропетровськ, 21–22 квітня 2016 р. Дніпропетровськ: ДНУЗТ, 2016. С. 49–51.
225. Марценюк Л. В. Теоретичні та практичні аспекти управління ефективністю залізничного туризму : монографія / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Дніпро, 2016. – 242 с.
226. Марценюк Л. В. Удосконалена класифікація усіх видів транспортного туризму // Зб. матеріалів I Міжнародної науково-практ. конф. «Сучасні тенденції розвитку світового і вітчизняного туризму». Біла Церква: Видавець Пшонківський О. В., 2016. С. 28–31.
227. Марценюк Л. В. Умови для організації залізничного туризму по вузьких коліях // Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. пр. Міжнар. науково-практ. конф., 23–24 берез. 2017 р.: в 11 т. Дніпро: Біла К. О., 2017. С. 60–62.
228. Марценюк Л. В., Чаркіна Т. Ю. Туризм як засіб розширення життєвого простору людини // Антропологічні виміри філософських досліджень. 2017. № 11. С. 63–70.
229. Марценюк Л. В. Шляхи розвитку туризму в Україні. Ринкова економіка: тенденції і закономірності: матеріали міжнар. науково-практ. конф., м. Алчевськ, 30 жовт. 2013 р. / ред. кол. : І. А. Фесенко [та ін.]. Дніпропетровськ: Нац. гірнич. ун-т, 2013. С. 91–93.
230. Марценюк Л. В. Щодо перспективи розвитку туризму в Україні // Економічний розвиток: теорія, методологія, управління: матеріали III Міжнародної науково-практ. конф. Будапешт–Прага–Київ, 2015. С. 292–295.
231. Марценюк Л. В. Щодо розвитку в'їзного туризму в Україні // Зб. тез XIII Міжнародної наук. конф. «Проблеми економіки транспорту»,

- Дніпропетровськ, 23–24 квіт. 2015 р. Дніпропетровськ: ДНУЗТ, 2015. С. 48.
232. Масленикова Н. П. Управление развитием организации. Москва: Центр экономики и маркетинга, 2002. 304 с.
233. Матвійчук Л. Ю. Економіка туристично-рекреаційної сфери: конспект лекцій для здобувачів третього освітньо-наукового рівня доктора філософії (PhD) галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». денної та заочної форм навчання. Луцьк, 2016. 146 с.
234. Математические методы исследования операций / Ю. М. Ермолев, И. И. Ляшко, В. С. Михалевич, В. И. Тюптя. Киев: Вища шк., 1979. 312 с.
235. Матусевич О. О. Управління економічною ефективністю залізничних пасажирських перевезень в умовах трансформаційних змін: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Дніпро, 2015. 21 с.
236. Мельник Л. Г. Экономика развития: учебник. Сумы: Университетская книга, 2013. 784 с.
237. Мельник Л. Г. Триалектические основы управления развитием экономических систем: монография. Сумы: Университетская книга, 2015. 447 с.
238. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в управлінні суб'єктами туристичної діяльності: автореф. дис. ... д-ра. екон. наук. Київ, 2008. 48 с.
239. Менеджмент туристичної індустрії: навч. посібник / за ред. проф. І. М. Школи. Чернівці, 2003. 596 с.
240. Меркулова М. Е. Государственно-частное партнерство в региональной экономике депрессивного типа: дис. ... канд. екон. наук. Иваново, 2013. 210 с.
241. Методика проведення державної експертизи інвестиційних проектів, затверджена наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі

- України від 13.03.2013 № 243 [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// zakon3.rada.gov.ua /laws/show/ru/z0437-13](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0437-13) (дата звернення: 07.05.2018).
242. Методичні рекомендації з розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.11.2012 р. № 1279 [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/ laws/show/ z1308-12](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12) (дата звернення: 07.05.2018).
243. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія / за заг. ред. О. А. Біловодської. Суми: Університетська книга, 2012. 432 с.
244. Миронов Ю. Б. Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні // Науковий вісн. НЛТУ України. 2013. Вип. 23.11. С. 117–122.
245. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: підручник / [Геєць В. М., Клебанова Т. С., Черняк О. І., Іванов В. В., Дубровіна Н. А., Ставицький А. В.]. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005. 396 с.
246. Моделювання системи розвитку машинобудівного підприємства: монографія / Н. В. Касьянова, Н. В. Вещепура, Д. В. Солоха, К. В. Сотнікова, О. В. Єлетенко. Донецьк: ДонУЕП, 2010. 260 с.
247. Мокієнко Т. В. Управління витратами у системі стратегічного менеджменту підприємства // Вісник Полтавської держ. аграрної академії. 2010. № 2. С. 205-207.
248. Мокляк А. В. Туристські ресурси для потреб іноземного туризму в Україні (в контексті українсько-польських туристичних зв'язків): автореф. дис. ... канд. геогр. наук. Київ, 2004. 12 с.

249. Молнар О. С. Управління розвитком туристично-рекреаційного комплексу регіону (на прикладі Закарпатської області): автореф. дис. ... канд. екон. наук. Ужгород, 2006. 23 с.
250. Моран О. І. Розвиток туристичного ринку в економічній системі регіону: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Львів, 2008. 22 с.
251. Музиченко-Козловська О. В. Економічне оцінювання та регулювання туристичної привабливості території: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Львів, 2007. 25 с.
252. Найдюк В. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств // Маркетинг і менеджмент інновацій. 2013. № 3. С. 251–263.
253. Нагорнюк О. Вузькоколіяка. 106 кілометрів Полісся. Рівне, 2008. 60 с.
254. Назаренко І. Л. Методика оцінки інноваційного потенціалу локомотивного депо // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2012. № 37. С. 254–259.
255. Новиков В. С. Инновации в туризме. Москва: ИЦ «Академия», 2007. 208 с.
256. Новіцька І. В. Європейський досвід у розвитку залізничного транспорту і туристичної галузі України // Вісн. економіки транспорту і промисловості. 2013. № 41. С. 114–117.
257. Новодон О. Ю. Інноваційний розвиток підприємств на базі принципів економіки знань // Ефективна економіка. 2013. № 4. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_4_66 (дата звернення: 07.05.2018).
258. Новостворена філія «Пасажирська компанія» об'єднала вертикаль пасажирських перевезень ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/454106/ (дата звернення: 07.05.2018).
259. Номенклатура витрат з основних видів економічної діяльності залізничного транспорту України [Електронний ресурс]: Наказ

- Укрзалізниці від 21.08.2007 № 417-Ц. Режим доступу: uz.gov.ua (дата звернення: 25.01.2017).
260. Озерська Г. В. Забезпечення розвитку інноваційного потенціалу підприємств залізничного транспорту України: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків, 2014. 204 с.
261. Опанасюк Н. А. Конституційно–правові основи туризму в Україні: автореф. дис. ...канд. юр. наук. Київ, 2005. 17 с.
262. Организация туризма: учеб. пособие / А. П. Дурович, Н. И. Кабушкин, Т. М. Сергеева и др.; под общ. ред. Н. И. Кабушкина и др. Минск: Новое знание, 2003. 632 с.
263. Основи економічної теорії / С. В. Мочерний, С. А. Єрохін, Л. О. Каніщенко та ін. Київ: Знання, 2000. 864 с.
264. Остап'юк Н. І. Державне регулювання розвитку туристичної галузі в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Харків, 2011. 23 с.
265. Оцінка економічної доцільності інвестицій в інноваційні проекти на транспорті: навч. посібник / Є. І. Балака, О. І. Зоріна, Н. М. Колесникова, І. М. Писаревський. Харків : УкрДАЗТ, 2005. 210 с.
266. Панасюк К. А. Управління розвитком малого підприємства сфери туризму: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Донецьк, 2011. 19 с.
267. Пасажирська компанія дозволить більш ефективно реагувати на зростання пасажиропотоку, – Ігор Романків [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/447430/ (дата звернення: 07.05.2018).
268. Пасажирська компанія. Компанія об'єднала всі підрозділи пасажирських перевезень шести регіональних філій в один філіал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://economics.unian.ua/transport/2014864-ukr-zalznitsya-stvorila-novu-filiyum-pasajirskaj-kompaniya.html> (дата звернення: 25.02.2018).

269. ПАТ «Українська залізниця» створено в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ua.interfax.com.ua/news/general/297685.html> (дата звернення: 07.05.2018).
270. Перегудов Ф. И., Тарасенко Ф. П. Введение в системный анализ: учеб. пособие для вузов / Москва: Высш. шк., 1989. 367 с.
271. Перекрестова Ю. Н. Управление транспортным обеспечением внутреннего и въездного туризма на региональном уровне: дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2002. 185 с.
272. Перспективи розвитку залізничного туризму України на вузькоколіїних лініях Закарпаття / В. Г. Кузнецов, П. О. Пшінько, І. В. Кліменко та ін. // Наука та прогрес транспорту. Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. 2015. № 4(58). С. 23–33.
273. Петришин Н. Я. Технології стратегічного планування діяльності машинобудівних підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. экон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Львів, 2010. 22 с.
274. Пиндайк Р., Рубиншвельд Д. Микроэкономика (сокр. пер. с англ.) / научная ред. В. Т. Борисович, В. М. Полтерович, В. Й Данилов и др. Москва : Экономика, Дело, 1992. 510 с.
275. Пиріков О. В. Індикатори та системи сталого розвитку: теорія та практика // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. 2013. № 11. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4026>] (дата звернення: 07.05.2018).
276. Писаревський І. М. Туризм як національний пріоритет: монографія. Харків: ХНАМГ, 2010. 284 с.
277. Питання публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» № 735 – редакція от 02.09.2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248512552> (дата звернення: 07.05.2018).

278. Пілявоз Т. М. Організаційно-економічне забезпечення системи управління інноваційним розвитком машинобудівних підприємств [Електронний ресурс]: дис. ... канд. екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Одеса, 2015. 204 с.
279. Пілявоз Т. М. Методологічні підходи щодо оцінювання інноваційного розвитку підприємства // Ефективна економіка. Вісн. Дніпропетр. держ. аграрно-економ. ун-ту. 2012. № 4. Режим доступу: <http://www.economy. nauka.com.ua/?op=1&z=1085> (дата звернення: 07.05.2018).
280. Пінчук О. П. Принципи побудови тарифів на перевезення пасажирів у приміському та регіональному сполученні // Наука та прогрес транспорту. 2011. Вип. 38. С. 270–276.
281. Подольська Е. А. Філософія: підручник. Київ: Фірма «Інкос», Центр навч. літ-ри, 2006. 704 с.
282. Польська подруга Боржавської вузькоколійки відкрила туристичний сезон [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakarpattyua.net.ua/News /96027-Polska-podruha-Borzhavskoi-vuzkokoliiky-vidkryla-turystych-nyj-se-zon-FOTO> (дата звернення: 07.05.2018).
283. Полюга В. О. Економічні і організаційні важелі регуляторної політики розвитку туризму. Організація управління, планування і регулювання економікою: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Ужгород, 2005. 27 с.
284. Позизов П. В. Экономические механизмы привлечения инвестиций в экономику региона на основе государственно-частного партнерства: дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2011. 194 с.
285. Пономаренко В. С., Кизим М. О., Тридід О. М. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: монографія. Харків: Вид. дім «ІНЖЕК», 2003. 328 с.

286. Попова М. А. Экономическая эффективность реконструкции железных дорог на основе государственно-частного партнерства: автореф. дис. ... канд. эконом. наук. Москва, 2012. 46 с.
287. Порівняння між собою туристичних перевезень залізничним і автомобільним транспортом / Ю. С. Бараш, О. М. Гненний, Л. В. Марценюк, Т. Ю. Чаркіна // Тези доп. за матеріалами дванадцятої науково-практ. міжнародної конф., 2–4 черв. 2016 року, Харків. Харків, 2016. С. 36–39.
288. Портер М. Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов. 3-е изд. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2008. 453 с.
289. Порядок та критерії оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 684 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/684-2012>. (дата звернення: 07.05.2018).
290. Пояснювальна записка до проекту зведеного фінансового плану залізниць України на 2015 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/files/202015.docx/>. (дата звернення: 07.05.2018).
291. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8202/8203/461972/>) (дата звернення: 07.05.2018).
292. Про інноваційну діяльність: Закон України [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 07.05.2018).
293. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України»: Постанова Верховної Ради України від 13.07.2017 № 1460-VIII [Електронний ресурс]. Режим

доступу: [http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1460-19](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1460-19) (дата звернення: 07.05.2018).

294. Про туризм: Закон України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> (дата звернення: 07.05.2018).
295. Прохорова В.В., Давидова О. Ю. Об'єктивні умови формування інноваційного управління розвитком підприємств: науково-історичне підґрунтя подолання наслідків криз / В. В. Прохорова, О. Ю. Давидова // Научный информационный журнал «Бизнес Информ». № 3. – 2018. – С. 210-214.
296. Прохорова В.В., Давидова О.Ю. Методологія процесу формування інноваційного управління розвитком підприємств / В.В. Прохорова, О. Ю. Давидова // Научный информационный журнал «Бизнес Информ». 2017. №12. С. 210-214.
297. Прочан А. О. Планування та організація процесу надання туристичних послуг на підприємствах: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2010. 20 с.
298. Радіонова Н. Й. Оцінка інноваційного розвитку підприємства: монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 164 с.
299. Раєвська О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. 496 с.
300. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. 4-е изд., перераб. и доп. Москва: ИНРА-М, 2005. 480 с.
301. Разумовский К. А. Определение потенциала железной дороги для реализации стратегических целей развития транспортной компании: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2010. 24 с.
302. Рогоза М. Є., Вергал К. Ю. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми: монографія. Полтава: РВВПУЕТ, 2011. 136 с.

303. Романов С. А. Совершенствование организационно-экономического механизма управления туристскими транспортными услугами: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2009. 25 с.
304. Румунія: все про курорти Румунії [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://poizdka.net/kurorti-rumunii/> (дата звернення: 07.05.2018).
305. Салига К. С. Ефективність господарської діяльності підприємства: монографія. Запоріжжя: ЗЦНТІ, 2005. 180 с.
306. Самая маленькая узкоколейная железная дорога в мире [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.stepandstep.ru/catalog/know/123397/sa-maya-malenkaya-uzkokoleynaya-zheleznaya-doroga-v-mire.html> (дата звернення: 07.05.2018).
307. Сапрунова В. Б. Туризм: Эволюция. Структура. Маркетинг. Москва: Ось-89, 1997. 160 с.
308. Сєребряк К. І. Система забезпечення інноваційного розвитку підприємств сфери послуг // Ефективна економіка. Вісн. Дніпропетр. держ. аграрно-економ. ун-ту. 2016. № 3. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5228> (дата звернення: 07.05.2018).
309. Сиволовська О. В., Шаля О. Г. Розробка туристичних маршрутів як напрямку диференціації діяльності на залізничному транспорті // Вісник економіки транспорту і промисловості: зб. наук. пр. Харків: УкрДАЗТ транспорту, 2009. Вип. 28. С. 66–70.
310. Сидорчук І. П. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку промислових підприємств: дис. ... канд. экон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Хмельницький: ХНУ, 2016. 263 с.
311. Синікова О. М. Планування інноваційної діяльності на підприємствах залізничного транспорту: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.04 / Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків, 2011. 18 с.

312. Системний підхід в теорії організації. Режим доступу: https://studme.com.ua/1566021211172/ekonomika/sistemnyu_podhod_teorii_organizatsii.htm (дата звернення: 07.05.2018).
313. Системологія на транспорті: підручник: у 5 кн. / за заг. ред. М. Ф. Дмитриченко. Київ: Знання України, 2005. Кн. 1: Основи теорії систем і управління / Е. В. Гаврилов, М. Ф. Дмитриченко, В. К. Доля та ін. 344 с.
314. Сич Є. М., Ільчук В. П. Інноваційно-інвестиційний розвиток залізничного транспорту. Київ: Логос, 2002. 256 с.
315. Скалозуб В. В., Бараш Ю. С., Марценюк Л. В. Інвестиційна модель розвитку залізничного туризму на Закарпатті // Сучасні інформаційні та комунікаційні технології на транспорті, в промисловості і освіті: тези XI Міжнародної науково-практ. конф., Дніпро, 13–14 грудня 2017 р. Дніпро: ДІТ, 2017. С. 145.
316. Слободенюк Є. В. Туризм як чинник гуманізації відносин між народами: автореф. дис. ...канд. філософ. наук. Київ, 2003. 19 с.
317. Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінологічних словосполучень / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. Київ: Довіра, 2000. 1018 с.
318. Смирнов І. Г. Логістика туризму: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 444 с.
319. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: підручник / за заг. ред. В. Ф. Орлова. Київ: Грамота, 2006. 264 с.
320. Сорока К. О. Основи теорії систем і системного аналізу: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: Тимченко, 2005. 288 с.
321. Статистична інформація Державної статистичної служби України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 07.05.2018).

322. Стойка В. О. Науково-практичні засади інвестування туристичної галузі: автореф. дис. ... на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук. Чернігів, 2011. 22 с.
323. Стратегічний план розвитку залізничного транспорту на період до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/documents/443.html> (дата звернення: 25.02.2018).
324. Стратегія розвитку залізничного транспорту на період до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1555-2009-p> (дата звернення: 25.02.2018).
325. Стратегія розвитку сфери туризму і курортів України на період до 2022 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://frtu.org.ua/uk/proekti-frtu/135-tematichni-proekti/544-strategiya-rozvitku-sferi-turizmu-i-kurortiv-ukrajini-na-period-do-2022-roku> (дата звернення: 07.05.2018).
326. Стратегія сталого розвитку «Україна 2020» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 07.05.2018).
327. Стратегічний план розвитку залізничного транспорту на період до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/projects/23/> (дата звернення: 07.05.2018).
328. Сумець О. М. Стратегія підприємства. Теорія, ситуації, приклади : навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 320 с
329. Суязов В. Н. Комплексная оценка эффективности инновационного развития научно-производственных организаций [Электронный ресурс]: автореф. дис. канд. экон. наук по специальности 08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством: управление инновациями. Саратов: ГОУ ВПО «Саратовский государственный технический университет», 2011. 24 с. Режим доступу: <http://www.dissercat.com/content/kompleks-naya-otsenka-effektivnosti-innovatsionnogo-razvitiya-nauchno-proizvod-stvennykh-organ> (дата звернення: 07.05.2018).

330. Таллилинская железная дорога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bookin.org.ru/book/3094270> (дата звернення: 07.05.2018).
331. Татаринцева А. С. Планування і регулювання партнерських відносин у сфері туризму: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Запоріжжя, 2009. 20 с.
332. Ткаченко М. О. Управління інноваційним розвитком промислового підприємства на основі реструктуризації: автореф. дис. ... канд. екон. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами. Харків: НТУ «ХПІ», 2015. 21 с.
333. Токмакова І. В. Адаптивна система управління інноваційним розвитком залізничного транспорту України // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2017. Вип. 57. С. 137–143.
334. Токмакова І. В., Зубов А. М. Організаційно-ресурсне забезпечення інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2017. № 59. С. 208–215.
335. Томпсон А. А.-мл., А. Дж. Стрикленд Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа. Strategic Management: Concepts and Cases 12-е изд. Москва: «Вильямс», 2007. 328 с.
336. Транспортна політика України та її наближення до норм Європейського Союзу / Т. Сирийчик, А. Фургальські, Ч. Клімкевич та ін.; за ред. Марчіна Свенціцькі. Київ: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2010. 102 с.
337. Транспортна стратегія України на період до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2174-2010-%D1%80> (дата звернення: 07.05.2018).
338. Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства: монографія. Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. 364 с.

339. Тишковець С. Туристична подорож Зарічненщиною // Полісся. 2009. № 28. 23 лип. С. 2.
340. Тультаев Т. А. Маркетинг услуг: учебник. Москва: ИНФРА-М, 2012.
341. Туристична діяльність в Україні у 2014 році: статистичний бюлетень. Київ, 2015. 76 с.
342. Туристична діяльність в Україні у 2015 році: статистичний бюлетень. Київ, 2016. 76 с.
343. Удосконалення механізмів реформування та розвитку залізничного транспорту в контексті реалізації структурних реформ в галузі. Аналітична записка [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/1662/%23_ftnref9 (дата звернення: 07.05.2018).
344. Уилбер К. Никаких границ. Москва: Трансперсональный ин-т, 1998. 142 с.
345. Українець А. І. Принципи формування механізму інноваційного розвитку вітчизняних машинобудівних підприємств // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Проблеми економіки. 2009. № 640. С. 219–225.
346. Українська Л.О. Формування конкурентоспроможності залізничних перевезень в умовах глобалізованого ринкового середовища. Вісник економіки транспорту і промисловості – №41. – 2013. –С. 134-136.
347. Управление инновационными процессами: учебн. пособие / В. В. Жариков, И. А. Жариков, В. Г. Однолько, А. И. Евсейчев. Тамбов: Изд-во ТГТУ, 2009. 180 с.
348. Учебные заведения – детская железная дорога в Кошице [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.russer.ru/a/a/detskaya_jeleznaaya_doro-ga_v_koshitse (дата звернення: 07.05.2018).
349. Фастовець О. О. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів : навч. посіб. Київ: Вид-во ФПУ, 2007. 233 с.

350. Федорченко В. К. Туризм на порозі ХХІ века // Гостиничний бізнес. 2002. №1. С.6–11.
351. Федулова Л. І. Інноваційна економіка. Київ: Либідь, 2006. С. 47.
352. Федулова Л. І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств // Маркетинг і менеджмент інновацій. 2014. № 2. С. 122–135.
353. Федулова Л. І. Концептуальні засади формування інноваційної системи підприємств // Актуальні проблеми економіки. 2014. № 10. С. 195–205.
354. Философский энциклопедический словарь / гл. редакция: Л. Ф. Ильичёв, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалёв, В. Г. Панов. Москва: Сов. энциклопедия, 1983. 840 с.
355. Форми статистичної звітності [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/sr/all_blank.php?ind_page=sr. (дата звернення: 07.05.2018).
356. Фотоотчеты. Горная железная дорога Нилгири. Индия [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://photocentra.ru/blog/3389> (дата звернення: 07.05.2018).
357. Харченко В. А. Сутність системи управління розвитком промислового підприємства // Економіка промисловості. 2013. № 4. С. 100–110.
358. Хатикова З. В. Підвищення ефективності управління іміджем підприємств сфери туризму: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Сімферополь, 2010. 19 с.
359. Хаустова В. Є., Горбатова Є. Ф. Проблеми розвитку туристичної галузі в Україні // Проблеми економіки. 2010. № 2. С. 28–33.
360. Ходжаева Н. А. Развитие системы менеджмента железнодорожного туризма в Узбекистане: автореф. дис. ... канд. экон. наук. Ташкент, 2012. 22 с.

361. Цибух В. І. Туризм в Україні на зламі тисячоліть // 6 континентів. 2000. № 5. С. 3.
362. Чеховська М. М. Механізм організації економічного розвитку залізничного транспорту України: монографія. Київ : Кондор, 2012. 250 с.
363. Чим загрожує реформа залізниці? (повна версія) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://rev.org.ua/reforma-uz/> (дата звернення: 07.05.2018).
364. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: навч. посіб. Київ: Атіка, 2006. 264 с.
365. Чухрай Н. І., Просович О. П. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: підручник. Львів: Вид-во Львів. політехн., 2015. 500 с.
366. Швалб Ю. М. К определению понятий среды и пространства жизнедеятельности человека // Екологічна психологія / за ред. Ю. М. Швалба. Киев: Сталкер, 2006. 490 с.
367. Шимкова В. Є. Механізми формування туристських потоків на засадах логістики: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Донецьк, 2009. 22 с.
368. Ширина колеи [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ширина_колеи (дата звернення: 07.05.2018).
369. Шкарлет С. М., Ільчук В. П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. 308 с.
370. Школа І. М., Козменко В. М. Міжнародні економічні відносини. Чернівці: Рута, 1996. 203 с.
371. Шкуліпа Л. В. Приватно-державне партнерство – крок залізничної галузі до соціальної відповідальності // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. № 51. С. 113–119.

372. Шкуратова И. П. Личность и жизненное пространство // Психология личности: [учеб. пособие] / под ред. П. Н. Ермакова, В. А. Лабунской. Москва: ЭКСМО, 2007. С. 167–184.
373. Шульга В. М. Механізм стратегічного управління витратами підприємства в конкурентному середовищі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. Наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Київ, 2008. 21 с.
374. Шульгіна Л. М. Маркетинг підприємств туристичної галузі: автореф. дис. ... д-ра екон. наук. Київ, 2006. 38 с.
375. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Москва: Прогресс, 1982. 455 с.
376. Якименко Н. В. Методологічні аспекти управління процесами забезпечення економічного зростання залізничного транспорту: автореф. дис. ... д-ра екон. наук. Харків, 2013. 37 с.
377. Яновська В. П., Яромліцька О. В. Інноваційно-інвестиційне відтворення основних виробничих засобів підприємств залізничного // Економічний форум. 2016. № 1. С. 129–138.
378. Яновська В.П. Оцінка ефективності збалансованого функціонування і розвитку підприємств сфери пасажироперевезень. Збірник наукових праць «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва». – Вип. 1 (6) – Х.: ХНАДУ, 2014. – С. 62–66.
379. Яновська В.П. Інноваційно-інвестиційне відтворення основних виробничих засобів підприємств залізничного транспорту / Яновська В.П., Яромліцька О. В. // Економічний форум. – 2016. – № 1. – 129–138.
380. Яновська В.П. Діагностика інвестиційної привабливості підприємств залізничного транспорту / Яновська В.П., Кравченко О. О., Творонович В. І.// Актуальні проблеми економіки. – № 2. – 2017. – С. 95–106.

381. Яновська В.П. Теоретичні аспекти обґрунтування інноваційної стратегії в контексті розвитку інтелектуального бізнесу підприємства / Яновська В.П., Халілова І. В. // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Сер.: Економіка і управління. – 2017. – Вип. 39. – С. 328–337.
382. Яхьяева Г. Э. Нечеткие множества и нейронные сети / Г. Э. Яхьяева. Москва: Интернет-Университет информационных технологий; Лаборатория знаний, БИНИМ, 2008. 316 с.
383. Эшби У. Р. Введение в кибернетику. Москва: Изд-во иностранной лит-ры, 1959. 432 с.
384. Comparison of tourist traffic by railway and automobile transport and methodical approach to determining the costs of such transportations / Ю. С. Бараш, О. М. Гненний, Л. В. Марценюк, Т. Ю. Чаркіна // Технологический аудит и резервы производства. 2017. № 1/4(33). С. 29–35.
385. Definition of principles of tourist traffic organization on narrow-gauge railways / В. В. Бобиль, Н. О. Божок, О. М. Гненний, Л. В. Марценюк // Технологический аудит и резервы производства. 2017. № 2/5(34). С. 22–30.
386. Haushofer K. Die suggestive Karte. Berlin, 1922.
387. Hahn Frank Equilibrium and Macroeconomics. Cambridge: MIT Press, 1984. 397 p.
388. Hahn F. H. The Next Hundred Years // Economic Journal. 1991. 101.1: p. 47–50.
389. Juan Carlos García-Palomares, Javier Gutierrez, Carmen Mínguez Identification of tourist hot spots based on social networks: A comparative analysis of European metropolises using photo-sharing services and GIS Applied Geography. 2015. Vol. 63. P. 408–417.
390. Laird J., Geurs K., Nash C. (2009). Option and non-use values and rail project appraisal. Transport Policy, 16, 173–182.

391. Lee Anne H.J., Wall Geoffrey, Kovacs Jason F. Creative food clusters and rural development through place branding: Culinary tourism initiatives in Stratford and Muskoka, Ontario, Canada // *Journal of rural studies*. 39 (2015). P. 133–144.
392. Lew A., McKercher B. (2006). Modeling tourist movements. A Local Destination Analysis. *Annals of Tourism Research* (33), 403–423.
393. Libo Y., Wendy G. B., Meng Z. (2017). A mathematical model for tourism potential assessment. *Tourism Management* (63), 355-365.
394. Li Z., Zhou X., Gu A., Li Q. (2015). A complete approach for CIM modelling and model formalizing. *Information and Software Technology* (65), 39–55.
395. Lingaitis V., Sinkevicius G. (2014). Passenger Transport by Railway: Evaluation of Economic and Social Phenomenon. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* (110), p. 549-559.
396. Ma Y. L., Gao Y. (2016). Passenger Transportation Structure Optimization Model Based on User Optimum. *Procedia Engineering* (137), p. 202-209.
397. Mayo Elton *The Social problem of an Industrial Civilisation With an appendix on the political problem*. 1946. Boston, 150 p.
398. Metcalf, Henry C. and Urwick Lyndall, eds. *Dynamic Administration: The Collected Papers of Mary Parker Follett*. New York: Harper & Row, 1942. P. 32–33.
399. Ming Ming Su, Geoffrey Wall *The Qinghai –Tibet railway and Tibetan tourism: Travelers’ perspectives* // *Tourism Management*. 30 (2009). P. 650–659.
400. Mintzberg Henry *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper & Row, 1973. P. 72.
401. Nilnoppakun A.A, Ampavat, K.A. Integrating Cultural and Nostalgia Tourism to Initiate A Quality Tourism Experiences at Chiangkan, Leuy Province, Thailand. 2nd global conference on business, economics,

- management and tourism, 30-31 October 2014, Prague, Czech Republic // Procedia Economics and Finance 23 (2015) 763–771. Available online at www.sciencedirect.com (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>). doi: 10.1016/S2212-5671(15)00545-6
402. OECD. National Innovation Systems. Paris: OECD, 1997. 49 p.
403. Page S. J. (2009), Transport and Tourism: Global Perspectives, a third ed. Prentice Hall, Harlow, 447 p.
404. Palmisano G.O., Govindanb K., Loisi R.V., Sasso P. D., Roma R. (2016) Greenways for rural sustainable development: An integration between geographic information systems and group analytic hierarchy process. Department Land Use Policy (50), 429–440.
405. Papers on Management: 1915–1948 (Management History No 17) (Hardcover) by Harry Arthur Hopf. Режим доступа: <https://www.amazon.com/gp/offer-listing/0879600209> (дата звернення: 07.05.2018).
406. Pratt S. Economic linkages and impacts across the Talc. // Annals of Tourism Research. 2011. 38 (2). P. 630–650.
407. Rail routes in France [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://about-france.com/scenic-railways.htm> (дата звернення: 07.05.2018).
408. Rehman Khan S. A., Dong Q., Song Bo W., Khalid Z., Yu Zhang. (2017). Travel and tourism competitiveness index: The impact of air transportation, railways transportation, travel and transport services on international inbound and outbound tourism. Journal of Air Transport Management (58), 125-134.
409. Rodriguez B., Molina J., Perez F., Caballero R. (2012). Interactive design of personalised tourism routes. Tourism Management, (33), 926-940.
410. Ruocco G. Di, Sicignano E., Fiore P., D’Andria E. (2017). Sustainable Reuse of Disused Railway. Procedia Engineering (180), 1643-1652.

411. Stauvermann P. J., Kumar R. R. (2017). Productivity growth and income in the tourism sector: Role of tourism demand and human capital investment. *Tourism Management* (61) 426-433.
412. Thomae Hans Contributions of longitudinal research to a cognitive theory of adjustment to aging // *European J. of Personality*. 1992. 6, 2. P. 157.
413. Truong N. V., Shimizu T. The effect of transportation on tourism promotion: Literature review on application of the Computable General Equilibrium (CGE) Model. *Transportation Research Procedia* 25 (2017), 3096–3115.
414. Tyagi Akansha, Dhar Rajib Lochan, Sharma Jyoti. Police culture, tourists and destinations: A study of Uttarakhand, India. *Tourism Management*. 52 (2016). P. 563–573.
415. Wallis I., Wignall D. (2012). The benefits of public transport -option values and non-use values January 2012, NZ Transport Agency research report.
No.471 <https://www.nzta.govt.nz/assets/resources/research/reports/471/docs/471.pdf> (18.4.2017).
416. Weimin Z., Zhixue L., Jing Q. (2017). Using a four-step heuristic algorithm to design personalized day tour route within a tourist attraction. *Tourism Management* (62), 335-349.